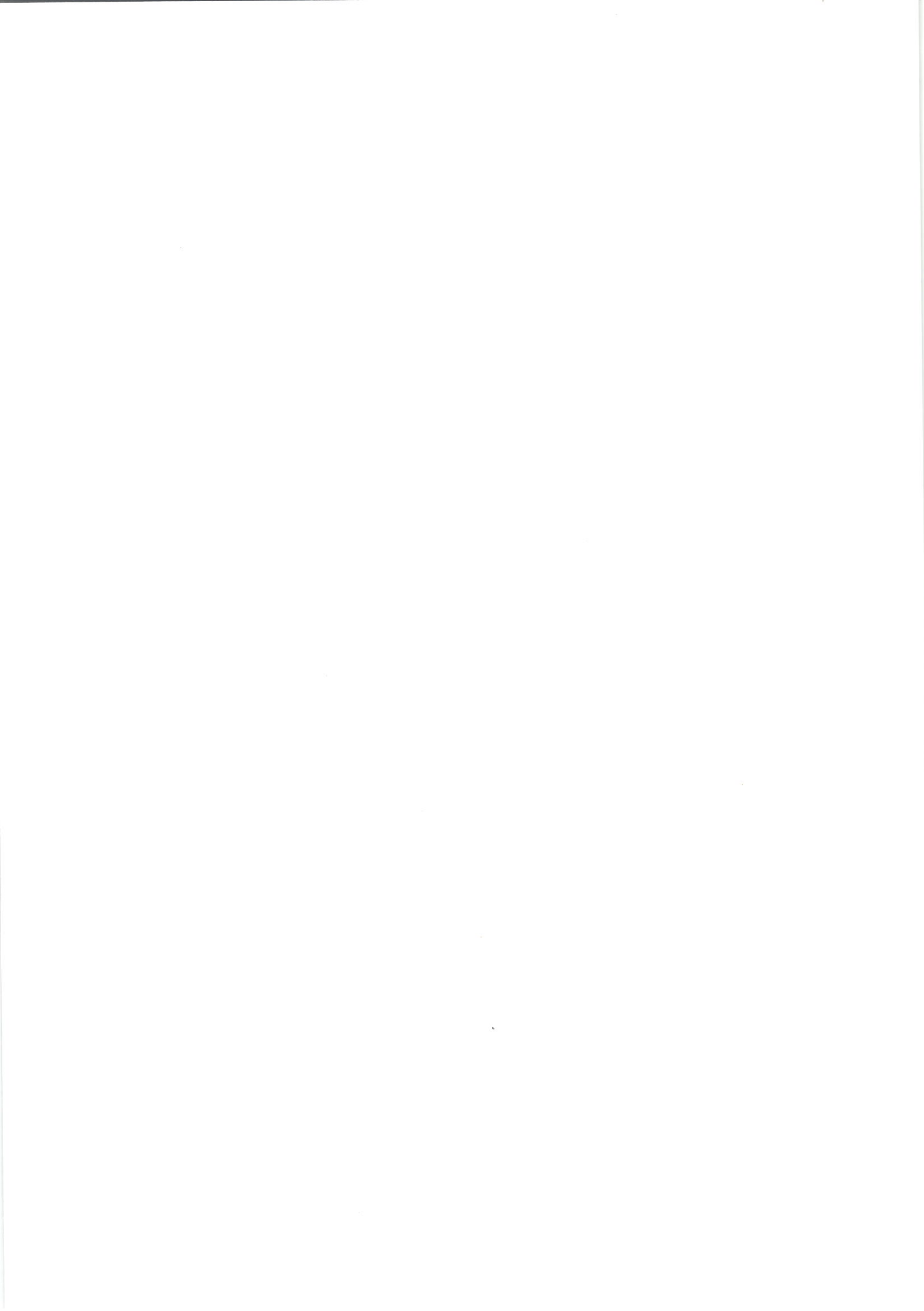

**STAN
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU GARWOLIŃSKIEGO
ZA 2022 ROK**

Garwolin, 28.02.2023 r.

SPIS TREŚCI

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TERENU POWIATU.....	3
II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPRESYJNEJ, W ZAKRESIE KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ INSPEKCJI SANITARNEJ ORAZ POMIARACH I BADANIACH WYKONYWANYCH NA RZECZ NADZORU I ZAKRESIE TYCH ANALIZ.....	4
III. INFORMACJA DOTYCZĄCA WYDANYCH OPINII, W TYM O PROJEKTACH OBIEKTÓW NOWO BUDOWANYCH LUB ADAPTOWANYCH.....	5
IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA.....	7
V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ.....	14
VI. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH 2022 ROK.....	18
VII. OCENA STANU SANITARNO HIGIENICZNYCH OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH.....	21
VIII. OCENA ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ.....	24
IX. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	27
X. OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO W ZAKŁADACH PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJU CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH, WIELKOŚCI POPULACJI ZAWODOWO NARAŻONEJ NA TE CZYNNIKI.....	32
XI. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH WRAZ Z OCENĄ ZAGROŻEŃ DLA ZDROWIA.....	37
XII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA.....	44
XIII. WNIOSKI.....	54

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA TERENU POWIATU

Powiat garwoliński zajmuje powierzchnię 1284,29 km², zamieszkuje go 105 783 osób (stan na 30.06.2022 r.).

Do powiatu należą: 2 miasta, tj. Garwolin i Łaskarzew, 2 miasto-gminy, tj. Pilawa i Żelechów oraz 10 gmin: Garwolin, Łaskarzew, Borowie, Górzno, Maciejowice, Miastków Kościelny, Parysów, Sobolew, Wilga, Trojanów.

II. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI KONTROLNO-REPREZYJNEJ, W ZAKRESIE KONTROLI WYKONYWANYCH W RAMACH REALIZACJI ZADAŃ INSPEKCJI SANITARNEJ ORAZ POMIARACH I BADANIACH WYKONYWANYCH NA RZECZ NADZORU I ZAKRESIE TYCH ANALIZ

Wyszczególnienie	Badania ogółem	Wykonane oznaczenia			Liczba pobranych próbek	Kontrole (wizytacje)	Decyzje						Postano- wienia	Tytuły wykona- cze	Wnioski o ukaranie	Akty oskarżenia	Nalożone mandaty	Kwota nalożonych mandatów w złotych	Nalożone kary pieniężne	Kwota nalożonych kar pieniężnych w złotych	
		chemiczne	fizyczne	mikrobio- logiczne			wydane w I instancji				wydane w II instancji przez PWIS										
							przez PPIS i PGIS	przez PWIS	meryto- ryczne	planiczne		meryto- ryczne									planiczne
0	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19		
Ogółem	1	49	654		525	16970	230	236				18	1			42	13 900,00				
Komórki organizacyjne stacji sanitarno-epidemiologicznych	2	4			231	626	31	9				8				2	200,00				
																					komunalna
																					żywności, żywienia i przedmiotów użytku
																					pracy
																					dzieci i młodzieży
																					radiacyjna
6																					
7					15655																
8					65		86														
9					10																
inne Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia					39																

III. INFORMACJA DOTYCZĄCA WYDANYCH OPINII, W TYM O PROJEKTACH OBIEKTÓW NOWO BUDOWANYCH LUB ADAPTOWANYCH

Do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późn. zm.), należy m.in.:

- uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
 - uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,
- a także zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022, poz. 1029, z późn. zm.),
- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin),
 - wydawanie opinii w postępowaniach o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Stanowiska w powyższym zakresie zajmowane są na wniosek.

W zakresie uzgodnień dotyczących przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przy sporządzaniu dokumentów planistycznych.

W roku 2022 wydano 7 opinii sanitarnych dotyczących określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko. Opinie dotyczyły głównie nowych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin lub ich części. We wszystkich przypadkach stwierdzono potrzebę przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W roku 2021 r. wydano 12 opinii w tym zakresie.

W zakresie opiniowania projektu dokumentu planistycznego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W roku 2022 wydano 15 opinii sanitarnych dotyczących nowego projektu i projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Wydane opinie nie zawierały uwag.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będące przedmiotem opiniowania zawierały ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i krajobrazu dotyczących m. in.: zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenach zabudowy mieszkaniowej, zapewnienia zorganizowanej gospodarki odpadami, zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

W roku 2021 wydano 2 opinie w tym zakresie.

W zakresie wydawania opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2022 wydano 4 opinie sanitarne uzgadniające przedsięwzięcia w zakresie środowiskowych uwarunkowań zgody na jego realizację /wszystkie ze zgłoszeniem środowiskowych uwarunkowań dla ich realizacji/. Dotyczyły one m. in.:

- punktu zbierania i magazynowania odpadów budowlanych,
- budowy mostu na rzece Wiśle,
- zakładu przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne,
- zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą.

W roku 2021 wydano 7 opinii w tym zakresie.

W zakresie uzgadniania przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W 2022 roku wydano 37 opinii sanitarnych w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w tym 2 opinie stwierdzające konieczność

przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określające zakres raportu o ich oddziaływaniu na środowisko (dotyczyły one: rozbudowy obory dla krów mlecznych w systemie płytkiej ściółki oraz budowy mostu na rzece Wiśle).

W postępowaniach dotyczących oceny oddziaływania na środowisko opiniowane były przedsięwzięcia wymienione w §3 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Najwięcej opinii dotyczyło planowanej budowy farm fotowoltaicznych oraz przebudowy dróg. We wszystkich dokumentacjach zostały przedstawione rozwiązania chroniące środowisko proponujące techniczne i organizacyjne rozwiązania minimalizujące wpływ przedsięwzięcia na zdrowie i warunki życia ludzi.

W roku 2021 wydano 71 opinii w tym zakresie.

W zakresie uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2022 dokonano uzgodnień w formie opinii sanitarnej łącznie dla 22 projektów budowlanych, obiektów nowo budowanych oraz projektów technologicznych obiektów poddanych zmianie sposobu użytkowania lub adaptacji.

Najwięcej projektów dotyczyło:

- lokali gastronomicznych (6 opinii),
- zmiany sposobu użytkowania (4 opinie).

W opiniowanych dokumentacjach projektowych zwracano szczególną uwagę na spełnienie warunków technicznych w obiekcie (z uwzględnieniem możliwości uzyskania odstępstwa od tych warunków), a także na przyłączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, zapewnienie wentylacji pomieszczeń, dostosowanie układu funkcjonalnego odpowiednio do przeznaczenia obiektu oraz usytuowanie elementów zagospodarowania działki.

W roku 2021 wydano 23 opinie w tym zakresie.

W zakresie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2022 roku uczestniczono w 65 kontrolach obiektów w związku z dopuszczeniem ich do użytkowania i spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych. W 63 kontrolach wiodący był udział Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W związku z przeprowadzonymi kontrolami wydano 57 opinii sanitarnych (w tym 37 w trybie art. 56 ustawy Prawo Budowlane) o nie zgłoszeniu sprzeciwu w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

Najwięcej obiektów przeznaczonych było na działalność:

- gastronomiczną,
- magazynową (hale magazynowe i budynki produkcyjno-magazynowe)
- fryzjersko-kosmetyczną.

W obiektach oddanych do użytkowania zaopatrzenie w wodę odbywa się z sieci wodociągowej, natomiast odprowadzenie ścieków w większości jest do sieci kanalizacji, a w pojedynczych przypadkach do szczelnego zbiornika na nieczystości płynne. We wszystkich obiektach przed oddaniem do użytku przeprowadzono badanie wody potwierdzające spełnienie parametrów bakteriologiczno-chemicznych wody.

Najczęściej stosowanym rozwiązaniem w obiektach dopuszczonych do użytku w zakresie wentylacji jest wentylacja grawitacyjna. Stosowana jest również wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna oraz klimatyzacja.

Dla porównania, w roku 2021 przeprowadzono 40 kontroli i wydano 33 opinie oraz 1 decyzję zgłaszającą sprzeciw w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania. W 2022 roku Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego brała również udział w przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Wybrane choroby zakaźne w latach 2013 – 2022

Nazwa choroby zakaźnej	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*	ilość zach.	zap.*
WZW typu C	8	7,4	7	6,4	5	4,6	7	6,4	2	1,8	2	1,8	6	5,5	3	2,7	3	2,8	1	0,9
WZW typu B	4	3,7	6	5,5	3	2,8	4	3,7	1	0,9	1	0,9	10	9,2	1	0,9	-	-	-	-
Salmonelozę zatruć pokarmowe	23	21,2	55	50,7	71	65,4	54	49,7	26	23,9	45	41,3	35	32,1	11	10,1	37	34,1	18	17,0
Krzusiec	6	5,5	3	2,8	26	23,9	16	14,7	4	3,7	3	2,8	4	3,7	10	9,2	-	-	1	0,9
WZW typu A	-	-	-	-	-	-	-	-	10	9,2	2	1,8	7	6,4	-	-	-	-	-	-
Styczność i narażenie na wsściekliznę/potrzeba szczepień	20	18,4	36	33,2	16	14,7	28	25,7	18	16,5	22	20,2	26	23,9	14	12,8	14	12,8	36	34,0
Choroba z Lyme	18	16,6	15	13,8	27	24,9	40	36,8	35	32,1	34	31,2	57	52,3	22	20,2	50	46,0	71	67
Yersinioza-bakteryjne zakażenia jelitowe	-	-	-	-	3	2,8	2	1,8	3	2,8	2	1,8	2	1,8	2	1,8	1	0,9	1	0,9

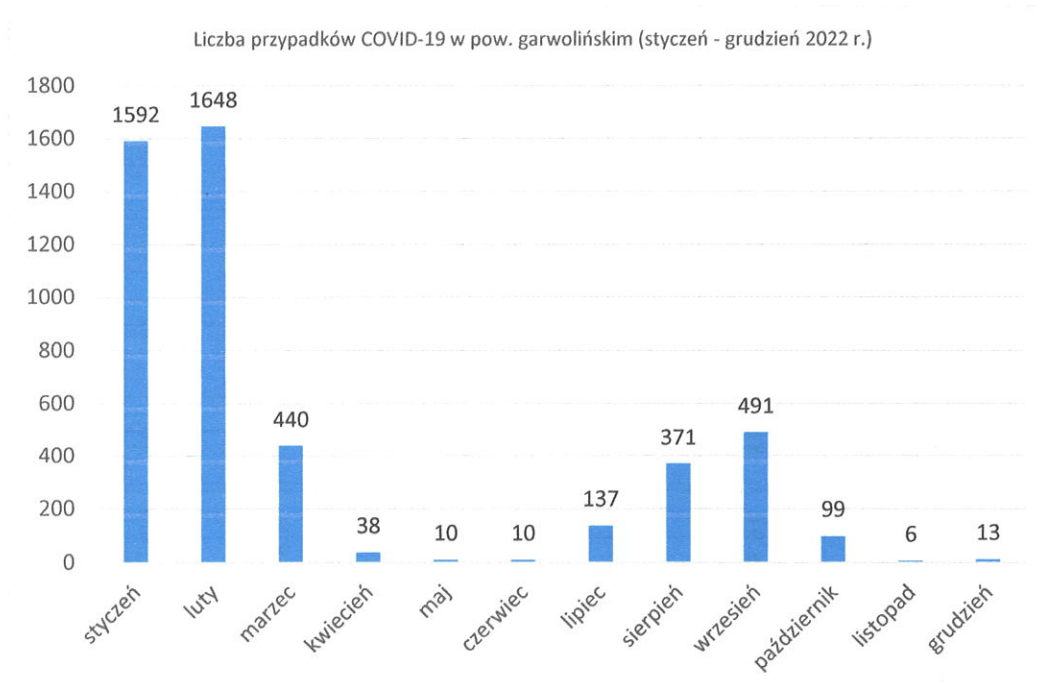
*zapadalność na 100 tys. Mieszkańców

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych i zakażeń w roku 2022 r.

Organy Inspekcji Sanitarnej zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.) i wytycznymi organów nadrzędnych zajmują się monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń.

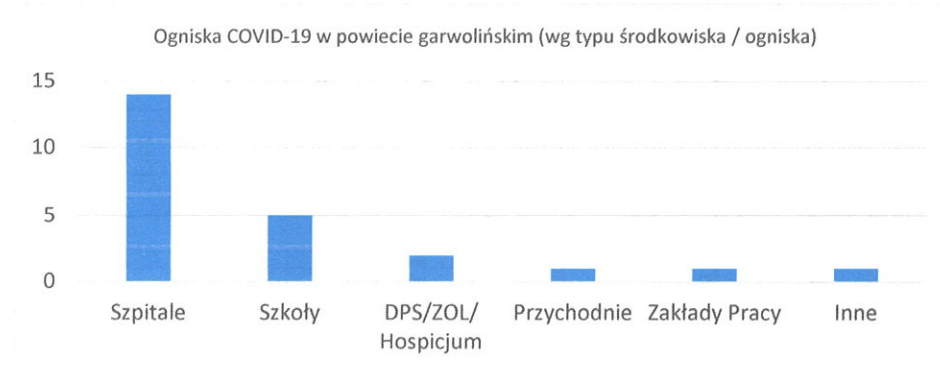
1. SARS-CoV-2 / COVID-19

W 2022 r. rejestrowano 4855 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 wśród mieszkańców powiatu garwolińskiego, w tym 183 osoby były hospitalizowane. Zarejestrowano 58 zgonów z powodu tych zakażeń. Wszystkie przypadki wykazane na podstawie dodatknych wyników w kierunku SARS-CoV-2, oraz zgłoszeń lekarskich. Dodatkowo wykonano 10482 wywiadów epidemiologicznych dotyczących osób poddanych kwarantannie z powodu kontaktu z osobą zakażoną SARS-CoV-2.

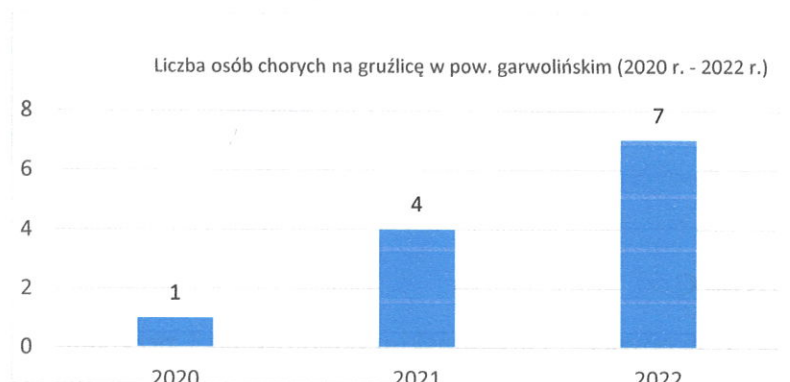
Ogniska epidemiczne COVID-19

Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. zarejestrowano 24 ogniska epidemiczne instytucjonalne o etiologii SARS-CoV-2 (w roku 2021 roku było zgłoszonych 47 takich ognisk). Najwięcej ognisk epidemicznych zarejestrowano w szpitalach – 14 co stanowi 58,3% wszystkich ognisk oraz kolejno w szkołach – 5 (20,8%), DPS/ZOL/hospicjum – 2 (8,3%), przychodnia – 1 (4,2%), zakład pracy – 1 (4,2%), inny – 1 (4,2%) (dom rekolekcyjnych Mariapoli Fiore).

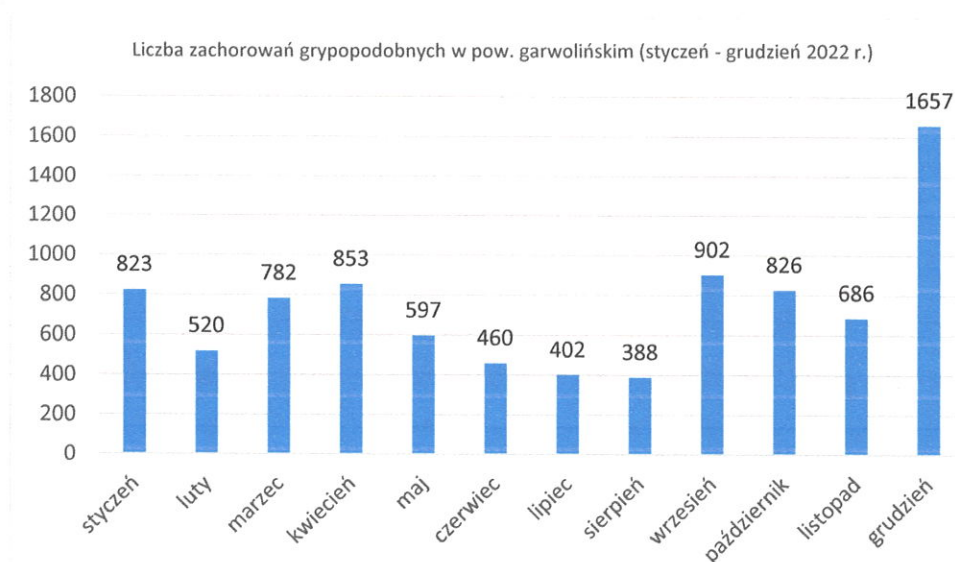
2. Gruźlica

W 2022 roku wykonano 7 wywiadów epidemiologicznych z osobami, u których rozpoznano gruźlicę. Żadna z osób nie deklarowała kontaktu ze zwierzętami. Wszystkie osoby ze styczności zgłosiły się do lekarza POZ w celu objęcia opieką i przeprowadzeniem badań. W 2021 r. wykazano 4 przypadki zachorowania na gruźlicę, natomiast w 2020 roku 1 przypadek zachorowania na gruźlicę.

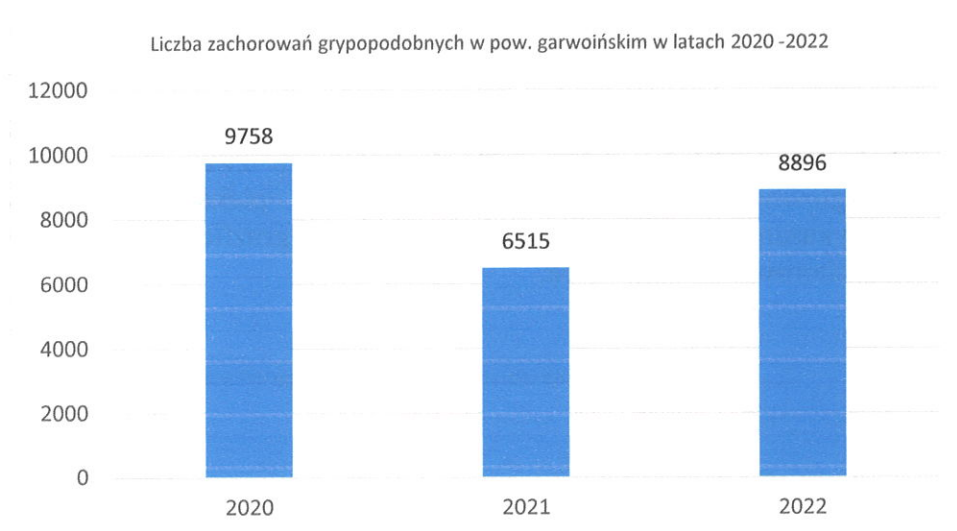

3. Grypa i zakażenia grypopodobne

W 2022 r. w powiecie garwolińskim liczba zachorowań na infekcje grypopodobne wyniosła 8896 przypadków.

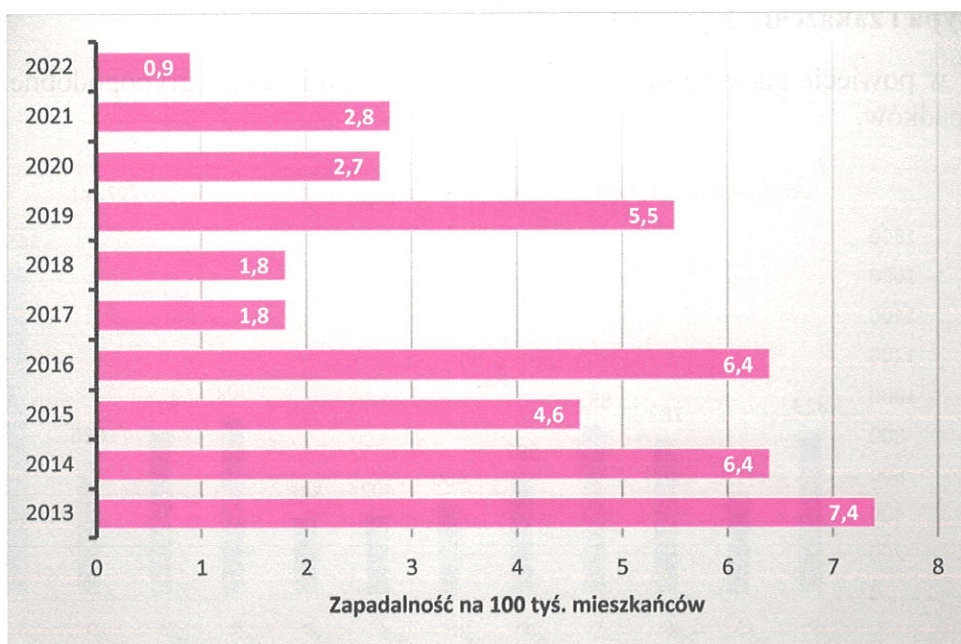

W 2020 r. w powiecie garwolińskim zachorowań na infekcję grypopodobne było 9758 przypadków, natomiast w 2021 roku ich liczba wyniosła 6515.

4. WZW typu C

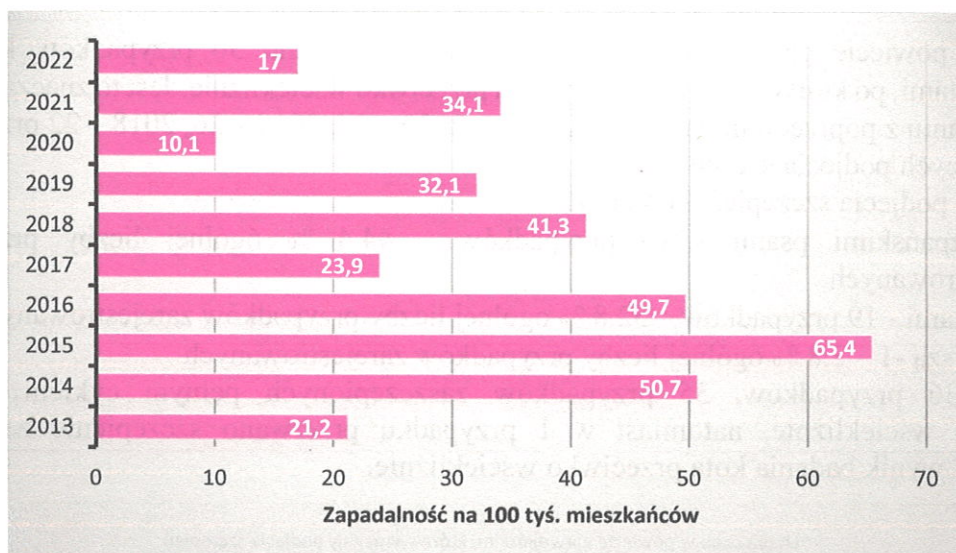
W roku 2022 r. w powiecie garwoińskim odnotowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu C. Porównując w latach 2020 i 2021 zarejestrowano po 3 przypadki zachorowań.

5. Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

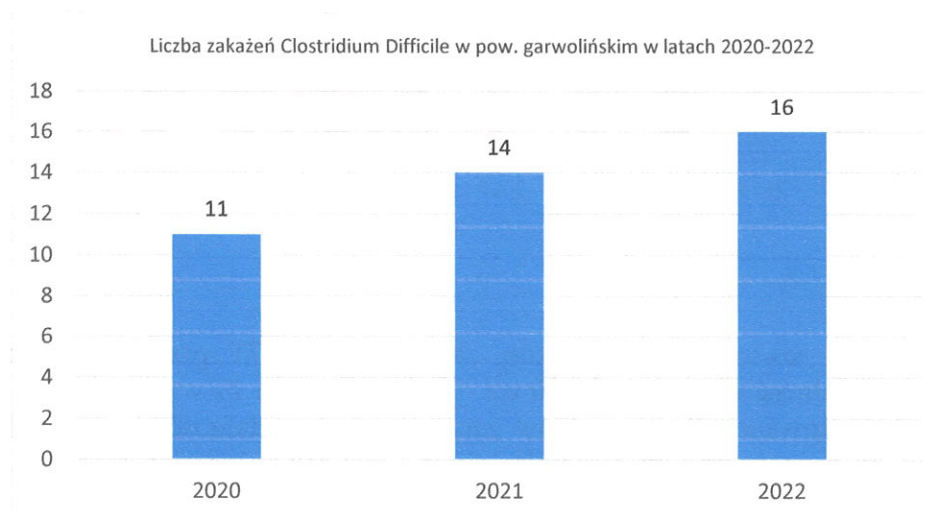
Salmonellozy

W powiecie garwoińskim zarejestrowano 18 przypadków zatruc pałeczkami Salmonella. W rozpatrywanym 10-letnim okresie zjawisk epidemiologicznych największa zapadalność na poziomie 65,4 przypadku w roku 2015. Spośród wszystkich 18 przypadków zachorowań 12 przypadków hospitalizowanych. Odnotowano jedno ognisko domowe u 3 osób zachorowanie potwierdzone, u 1 osoby zachorowanie prawdopodobne. Przyczyną zatruc, w 5 przypadkach były pałeczki Salmonelli Enteritidis, a w 13 przypadkach Salmonella spp. Prawdopodobne źródło zakażenia w 9 przypadkach nie ustalone, natomiast w 9 przypadkach domniemane: jajecznica (8 przypadków), zabawa wytłaczankami po jajkach (1 przypadek). Dodatkowo wykonano i wykazano w ROE ognisko przenoszone drogą pokarmową, które wystąpiło na jednym z oddziałów w Szpitalu Mazowieckim w Garwolinie. Przeprowadzono 14 wywiadów z osobami, które miały objawy. Badania w kierunku rota-, adeno-, norowirusów oraz Salmonelli, Shigelli i Yersinii dały wyniki ujemne. Czynniki etiologiczne nie ustalone.

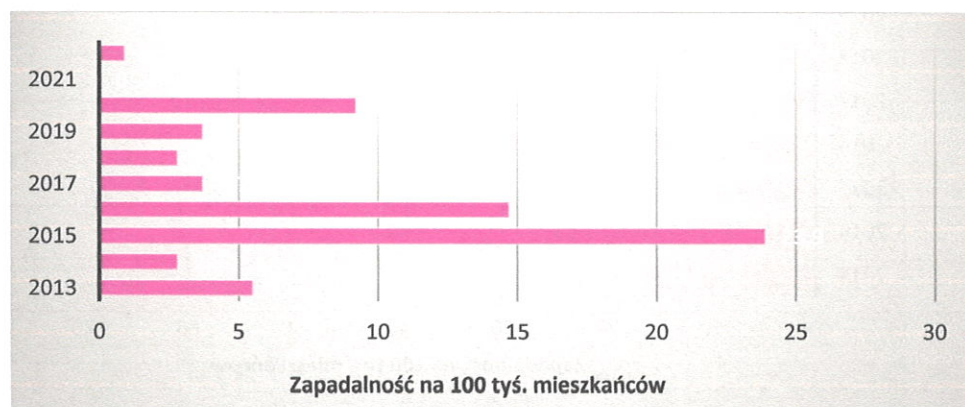
Clostridium Difiicile

W powiecie garwolińskim w 2022 roku zgłoszono 16 przypadków Clostridium Difficile, natomiast w 2021 r. zarejestrowano 14 przypadków, a w 2020 r. -11.

6. Krztusiec

W 2022 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na krztusiec w powiecie garwolińskim. W 2021 r. nie odnotowano zachorowań, natomiast w 2020 r. zarejestrowano 10 przypadków. Najwyższą liczę zachorowań odnotowano w 2015 roku – 26 przypadków.

7. Wścieklizna

W powiecie garwolińskim w 2022 r. zarejestrowano 36 przypadków kontaktów ze zwierzętami, po których podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie. Jest to znaczący wzrost w porównaniu z poprzednimi latami: 2021 – 14, 2020 – 14, 2019 – 26, 2018 – 22 przypadków wymagających podjęcia szczepień.

Przyczyny podjęcia szczepień, kontakt z:

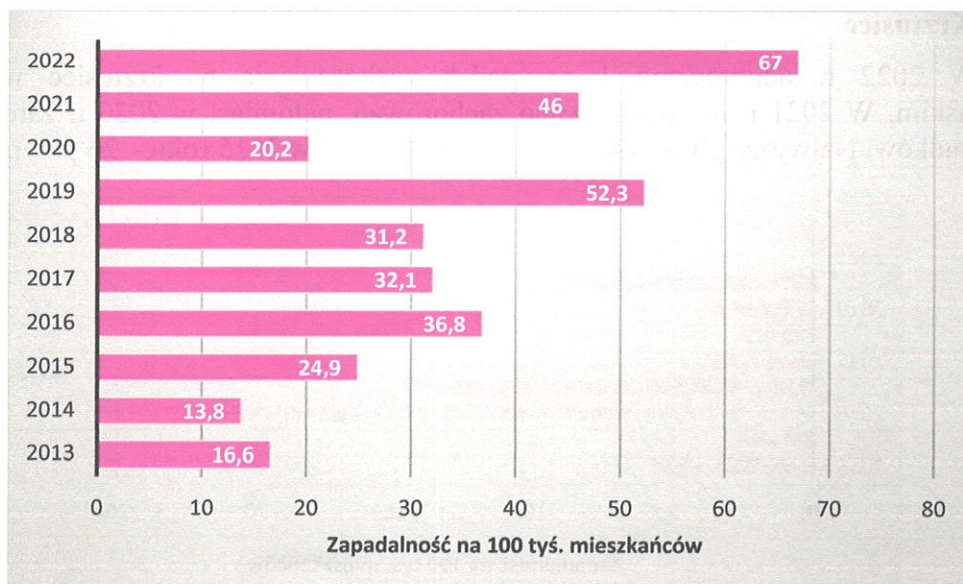
- bezpiecznymi psami - 16 przypadków – 44,4 % ogólnej liczby przypadków zarejestrowanych
- kotami - 19 przypadków – 52,8 % ogólnej liczby przypadków zarejestrowanych
- myszą -1 – 2,8 % ogólnej liczby przypadków zarejestrowanych

Spośród 36 przypadków, 35 przypadków zaszczepionych pełnym cyklem szczepień przeciwko wściekliznie, natomiast w 1 przypadku przerwano szczepienie ze względu na ujemny wynik badania kota przeciwko wściekliznie.

8. Borelioza

W 2022 r. w powiecie garwolińskim zarejestrowano 71 przypadków zachorowań na boreliozę, zapadalność wynosiła 67/100 tys. i była większa o 17 w porównaniu do 2021 r. (w 2021 r. zarejestrowano 50 przypadków zachorowań, zapadalność wynosiła 46/100 tys. mieszkańców). W rozpatrywanym 10-letnim okresie zjawisk epidemiologicznych w 2022 r. odnotowano najwyższą liczbę przypadków zachorowań na boreliozę.

9. Gorączka Denga

W powiecie garwolińskim w 2022 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na gorączkę denga. Była to kobieta, która przebywała w celach naukowych i turystycznych w krajach azjatyckich, gdzie ryzyko transmisji choroby jest wysokie.

10. Zakażenia przenoszone drogą płciową

Kiła

W 2022 roku w powiecie garwolińskim otrzymano 5 zgłoszeń zachorowania na kiłę. W ubiegłych latach 2020 – 2021 nie odnotowano przypadków zachorowań na kiłę.

11. HIV / AIDS

W powiecie garwolińskim w 2022 roku zarejestrowano 4 przypadki zachorowania na HIV/AIDS. W ubiegłych latach 2020-2021 nie otrzymano zgłoszeń dotyczących zakażeń HIV/AIDS.

V. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Sekcja Epidemiologii PSSE w Garwolinie prowadzi nadzór nad placówkami udzielającymi świadczeń zdrowotnych poprzez kontrole sanitarne w tym zapewnienie warunków izolacji pacjentów, stosowanie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom, postępowanie w przypadku wystąpienia ognisk zakażeń szpitalnych, stosowanie środków ochrony indywidualnej i sprzętu zapobiegającego zakłuciom przez personel medyczny.

W 2022 roku Sekcja Epidemiologii sprawowała nadzór nad 172 obiektami wykonującymi działalność leczniczą (rok 2021 – 170), tj.:

- I. szpitale – 4;
- II. zakład opiekuńczo -leczniczy – 2;
- III. inne placówki udzielające całodobowych świadczeń – 2;
- IV. lecznictwo otwarte publiczne – 12;
- V. lecznictwo otwarte niepubliczne – 41;
- VI. prywatna praktyka lekarska – 99;
- VII. medyczne laboratoria diagnostyczne – 3;
- VIII. zakłady rehabilitacji leczniczej – 9.

W 2022 roku zarejestrowano **5 nowych podmiotów** leczniczych (gabinet lekarski ogólny, gabinet dentystyczny, gabinet ginekologiczny, gabinet okulistyczny oraz Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej).

W 2022 roku **3 podmioty** zaprzestały prowadzenia działalności leczniczej (NZOZ Doza, NZOZ Centrum Okulistyczne, NZOZ Rosslann).

Ze względu na trwający stan epidemii zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na rok 2022 zaplanowano mniej kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą – **13 kontroli** /szpitale, ZOL-e, NZOZ-y/.

Wykonano **19 kontroli** stanu sanitarno-higienicznego w podległych podmiotach leczniczych.

W ramach prowadzonego nadzoru nieprawidłowości nie stwierdzono, nie wystawiano decyzji administracyjnych.

W 2022 roku **nie było skarg, interwencji, odwołań** i zażaleń dotyczących nadzorowanych podmiotów leczniczych oraz pracy w Sekcji Epidemiologii. Natomiast zarejestrowano 1 interwencję związaną z SARS-CoV-2 w stosunku do placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Prowadzone postępowanie wyjaśniające nie potwierdziło stawianych zarzutów.

Utrzymanie czystości bieżącej:

W kontrolowanych podmiotach leczniczych (szpitale, ZOL) sprzątnięciem zajmują się firmy sprzątające, sprzątaczkę – w zależności od charakteru obiektu. W pomieszczeniach o wysokim poziomie aseptyki tj. bloki operacyjne, OIT, Centralna Sterylizatornia procedury sprzątnięcia wykonywane są przez przeszkolonych, wydzielonych pracowników.

Placówki posiadają wózki serwisowe /różnicowane kolorystycznie, co ułatwia zastosowanie ich do przydzielonego obszaru/, stosowane są zestawy jednorazowych i wielorazowych

ściereczek, mopów płaskich /w 1 placówce mopy nasączone gotowym preparatem dezynfekcyjno-myjącym/. W placówkach stosowana jest metoda sprzątania „mop jednego kontaktu”. Do sprzątania wykorzystywany jest także inny sprzęt specjalistyczny np. maszyny myjąco-czyszczące.

Sprzęt przeznaczony do sprzątania po użyciu jest myty, dezynfekowany i przechowywany w pomieszczeniach porządkowych a nakładki na mopy są przekazywane do pralni lub prane w placówkach we własnym zakresie.

Postępowanie z bielizną szpitalną w kontrolowanych obiektach jest prawidłowe.

W placówkach zapewniona jest wystarczająca ilość ochronnej odzieży roboczej, odzież robocza personelu zapewnia wygodę w poruszaniu się oraz spełnia wymagania sanitarno-higieniczne, odzież z krótkim rękawem w celu ograniczenia kontaktu z potencjalnym materiałem zakaźnym.

Wszystkie placówki posiadają Procedury mycia i dezynfekcji małych i dużych powierzchni, Plany higieny itp.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

Nadzór nad procesami dezynfekcji:

Preparaty dezynfekcyjne przechowywane i przygotowywane w pomieszczeniach porządkowych ze sprawną wentylacją. Wszystkie placówki wyposażone są w specjalistyczne wianienki dezynfekcyjne, środki do dezynfekcji rąk umieszczone są w odpowiednich dozownikach.

Rodzaj i forma użytego preparatu do dezynfekcji powierzchni zależy od strefy czystości, dostępności i wielkości powierzchni. Dobór preparatów dezynfekcyjnych zgodny z ich przeznaczeniem. Placówki posiadają opracowane procedury dezynfekcji powierzchni, narzędzi i rąk.

W placówce Szpital SPZOZ Garwolin na wszystkich oddziałach brudowniki wyposażone są w myjnie dezynfektory do basenów. W pozostałych szpitalach lub placówkach całodobowych wykorzystywane są dla pacjentów leżących pieluchy jednorazowe.

Nieprawidłowości podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono.

Nadzór nad procesami sterylizacji:

Podległe placówki prowadzą okresowe, systematyczne kontrole serwisowe autoklawów, mają stworzony przez siebie, powtarzalny pakiet z narzędziami, do którego wkładają wskaźniki chemiczne procesu sterylizacji w każdym cyklu. Przyrządy testowe nie są stosowane. Personel obsługujący autoklawy przeszkolony jest w zakresie sterylizacji przez producenta, dystrybutora sprzętu lub ukończyły szkołę higienistek. Placówki dokumentują pracę każdego urządzenia sterylizacyjnego, część posiada drukarki w zestawie z autoklawem, pozostałe placówki dokumentują w formie rejestru prowadzonego ręcznie. W przeważającej większości placówek każdy proces dodatkowo rejestrowany w rejestrze pracy uwzględniającym załadunek autoklawu (rejestr elektroniczny procesu), lub opisywany załadunek na odwrocie wydruku. Prowadzone są także rejestry cykli sterylizacyjnych. Istnieje możliwość powiązania pacjenta z pakietem narzędzi użytych do jego leczenia. Do każdego pakietu zawierającego zestaw chirurgiczny wkładany wskaźnik chemiczny lub wszystkie pakiety opatrzone wskaźnikami chemicznymi, następnie dołączanymi do dokumentacji pacjenta. W placówkach przyjęte jest, że na opakowaniu sterylizacyjnym umieszcza się datę sterylizacji i datę ważności

sterylizowanego materiału. Dla torebek papierowo-foliowych samoprzylepnych i rękawów papierowo-foliowych zgrzewanych zgrzewarką elektryczną przyjęto okres ważności do 3 miesięcy. Oznakowanie pakietów ręcznie pisakiem niespecjalistycznym.

Kontrola biologiczna wewnętrzna skuteczności procesów sterylizacji: Kontrole biologiczne wewnętrzne urządzeń sterylizujących przeprowadzane są 1 raz w miesiącu - 2 wskaźniki biologiczne na wsad. Stosowane testy biologiczne: Sporal A.

Kontrola chemiczna procesów sterylizacji: Według dokumentacji procesów sterylizacji prowadzonej dla każdego urządzenia, każdy proces kontrolowany za pomocą wskaźników chemicznych – minimum 2 na 1 wsad w pakietach reprezentatywnych, skompletowanych przez siebie.

Szpital SPZOZ Garwolin wyposażony jest w Centralną Sterylizatornię (1 sterylizator plazmowy oraz 3 autoklawy).

Nie stwierdzono resterylizacji lub reprocesowania wyrobów medycznych.

Postępowanie z odpadami medycznymi:

Postępowanie z odpadami medycznymi w skontrolowanych podmiotach leczniczych było zgodne z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. W placówkach wdrożono procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady segregowane są w miejscu powstawania w pojemnikach koloru: czerwonego, żółtego lub innego, w zależności od kodu i kwalifikacji wytwarzanych odpadów. Odpady medyczne zakaźne ostre (strzykawki, igły, nożyki itp.) gromadzone w sztywnych jednorazowych czerwonych pojemnikach. Materiał zakaźny miękki (lignina, rękawice, gaziki itp.) gromadzony jest w workach foliowych koloru czerwonego wstawionych do pojemników lub stelaży wielorazowych. Odpady wynoszone maksymalnie co 72 godziny do przenośnego urządzenia chłodniczego przeznaczonego na ich gromadzenie i przetrzymywanie, opatrzone są datą otwarcia (rozpoczęcie użytkowania pojemnika) i zamknięcia oraz informacjami jakie wprowadziło rozporządzenie z 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Podmiot prowadzący rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą nadał każdej placówce numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów medycznych w rejestrze podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Wszystkie placówki posiadają umowy na odbiór i utylizację odpadów medycznych zawarte z uprawnionymi podmiotami. Odbiór odpadów najczęściej co 14 dni. Chłodziarki (przenośne urządzenia chłodnicze) zaopatrzone są w termometry do monitorowania temperatury. Każdy odbiór jest udokumentowany kartą przekazania odpadów do utylizacji. W punktach zbiorczych odpadów dostępne są umywalki z bieżącą wodą, dozowniki ze środkiem do dezynfekcji rąk i mydłem, czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnik na zużyte rękawiczki jednorazowe i ręczniki papierowe.

Sytuacja epidemiologiczna w szpitalach:

W 2022 roku Sekcja Epidemiologii przeprowadziła 3 kontrole Szpitali na terenie działalności PSSE Garwolin (KOPSN, SPZOZ Garwolin, Szpital Mazowiecki w Garwolinie).

We wszystkich skontrolowanych szpitalach istnieją formalnie powołane Komitety i Zespoły Kontroli i Zakażeń Szpitalnych. Wszystkie skontrolowane placówki mają skład w pełni zgodny z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W placówkach prowadzony jest czynny monitoring zakażeń szpitalnych.

Definicja zakażenia szpitalnego określona jest w Procedurze Definicja zakażenia szpitalnego.

Na podstawie posiadanych danych placówki są w stanie przeprowadzić ocenę zakażeń szpitalnych w czasie rzeczywistym każdego dnia.

ZKZS sporządza i przesyła odpowiednie raporty roczne odpowiednio do dyrekcji szpitala i PSSE w Garwolinie zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

W szpitalach powołane są Zespoły do spraw Terapii Antybiotykowej, opracowane są receptariusze szpitalne.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

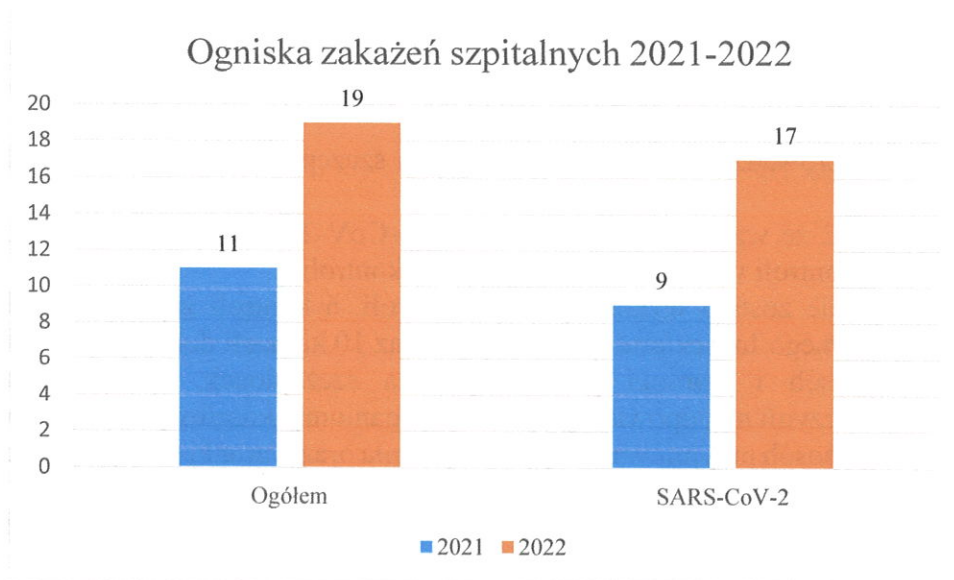
Ogniska zakażeń szpitalnych:

W 2022 r. wystąpiło **19 ognisk zakażeń szpitalnych** w tym:

17 ognisk spowodowanych zakażeniem wirusem **SARS-CoV-2**,

1 ognisko spowodowane zakażeniem wirusem **ospy wietrznej**

1 ognisko spowodowane **niezidentyfikowanym czynnikiem chorobotwórczym**.

Realizacja zadań związanych z kontrolą wewnętrzną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą: W skontrolowanych w 2022 roku podmiotach leczniczych prowadzone były kontrole wewnętrzne w obszarze realizacji zadań zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Zakres i formy przeprowadzanych kontroli: kontrola dokumentacji, ocena wykonania procedury, analizy zużycia. Kontrole przeprowadzane były okresowo, zgodnie z obowiązującymi terminami to jest nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Wyniki i wnioski z kontroli udokumentowane, po każdej kontroli zostały sporządzone raporty i zostały przekazane kierownikom placówek.

Głównie szpitale w czasie kontroli zauważają problemy i wpisują je do raportów z kontroli wewnętrznych.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wdrożenie procedur poekspozycyjnych: W podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą funkcjonują procedury postępowania po ekspozycji. Pracodawcy zaktualizowali te procedury m.in. w zakresie rejestru – wykazu zranień i obowiązku sporządzania co 6 miesięcy raportu w zakresie zranień ostrymi narzędziami przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych. Zmian w procedurach dokonują inspektorzy BHP z którymi placówki zawarły umowy w tym zakresie lub kierownicy podmiotów. Pracownicy zapoznani z procedurami, co potwierdzają podpisem na oświadczeniach.

VI. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH 2022 ROK

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie sprawuje nadzór nad podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą, wykonującymi szczepienia ochronne. PPIS w Garwolinie przeprowadza kontrole w ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych tych podmiotów oraz zajmuje się dystrybucją preparatów szczepionkowych potrzebnych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

W 2022 r. na terenie powiatu garwolińskiego nadzorem objętych było **22 podmioty lecznicze** /z uwzględnieniem oddziału noworodkowego Szpitala Powiatowego w Garwolinie/ w tym:

- w 8 publicznych podmiotów leczniczych, w których funkcjonuje **12 punktów** szczepień;
- w 14 niepublicznych podmiotów leczniczych, w których funkcjonuje **16 punktów** szczepień.

Łącznie w 2022 r. prowadzono nadzór nad realizacją szczepień ochronnych w **28 Punktach Szczepień**.

W roku 2022 ze względu na epidemię SARS-CoV-2/COVID-19 PPIS w Garwolinie zaplanował mniej kontroli w Punktach Szczepień – **6 kontroli**.

W 2022 roku łącznie zostało wykonanych **16 kontroli**, 6 kontroli zaplanowanych zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz 10 kontroli doraźnych problemowych obejmujących: sposób i warunki przechowywania szczepionek, sposób postępowania z produktami leczniczymi nieodpowiadającymi wymaganiom jakościowym, w tym po upływie terminu ważności, sposób przyjmowania i przekazywania oraz warunki transportu szczepionek, zgodnie z procedurami Dobrej Praktyki Dystrybucyjnej.

Skontrolowane Punkty Szczepień spełniają wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz dbają o warunki zachowania zasad łańcucha chłodniczego, wymaganego przy przechowywaniu szczepionek, transporcie szczepionek z PSSE Garwolin do podmiotu leczniczego (zaopatrzenie w termotorby i wkłady chłodnicze, termometr).

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w 2022 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Prowadzono nadzór nad spełnieniem przez lekarzy obowiązku zgłaszania organom PIS przypadków uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w 2022 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Na dzień 31.12.2022 zarejestrowano w PSSE Garwolin **136 osób** uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych /matka, ojciec, opiekunowie prawni/ oraz **117 dzieci**, które nie zostały poddane szczepieniom ochronnym. W 2022 roku do obojga rodziców/opiekunów prawnych, którzy nie szczepią swojego dziecka w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych wystosowano **167 pism** nakreślających potrzebę szczepień, promujące je jako bezpieczną i skuteczną metodę zapobiegania chorobom zakaźnym, wskazujące na konieczność stawienia się z dzieckiem na szczepienia oraz w przypadku dalszego uchylania się od szczepień, sankcji przewidywanych obowiązującymi przepisami. Podczas kontroli w podmiotach leczniczych przeprowadzane były rozmowy z lekarzami o ich roli w edukacji rodziców/opiekunów prawnych w zakresie znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym.

PPIS w Garwolinie w 2022 roku nie prowadził postępowania administracyjnego w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się.

W 2022 roku wśród zaszczepionych na terenie powiatu garwolińskiego zgłoszono **3 Niepożądane Odczyny Poszczepienne (NOP)**, wszystkie 3 zakwalifikowano jako NOP-y łagodne.

Zgłaszanie i rejestracja NOP odbywa się zgodnie obowiązującymi przepisami prawnymi. Kwalifikacja NOP dokonywana jest przez lekarza, który go rozpoznaje i przekazuje do organów PIS.

Lp	Szczepionka po której wystąpił NOP	Liczba NOP		
		Łagodny	Poważny	Ciężki
1.	NOP po szczepieniu szczepionką: Tetraxim	1		
2.	NOP po szczepieniu szczepionką: Euvax B i Infanrix IPV HIB	1		
3.	NOP po szczepieniu szczepionką: Hexacima	1		
RAZEM		3		

Szczepionki w PSSE w Garwolinie przechowywane są w specjalistycznym urządzeniu chłodniczym do przechowywania leków i preparatów szczepionkowych w ściśle określonej temperaturze tj. od +2 do +8 stopni Celsjusza, zapewniając tym samym właściwe warunki chłodnicze zgodne z wymaganiami producentów. PSSE w Garwolinie posiada również całodobowy rejestrator do monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym z funkcją powiadamiania SMS na alarmowy telefon komórkowy w przypadku braku energii lub przekroczenia określonego zakresu temperatur.

Na terenie powiatu garwolińskiego na 28 punktów szczepień 27 posiada ww. urządzenia, jedna placówka, częściej odczytuje i dokumentuje wartość temperatury we wnętrzu urządzenia chłodniczego, posiadając przy tym agregat prądowórczy z funkcją autostartu.

PSSE w Garwolinie ma dostęp do agregatu prądowórczego, uruchamianego w chwili braku dopływu energii elektrycznej.

Poniższa tabela przedstawia stan urządzeń do całodobowego monitorowania temperatury w podległych podmiotach leczniczych.

Lp.	Punkty szczepień	Jest rejestrator	Inne np. agregat	razem
1	SPZOZ	12	0	12
2	NZOZ	15	1*	16
3	Razem	27	0	28

PSSE Garwolin pobiera szczepionki z magazynu z PSSE w Siedlcach. Transport preparatów szczepionkowych odbywa się zgodnie z zasadami łańcucha chłodniczego.

Placówki w 2022 roku złożyły **262** wizyty w PSSE w związku z pobraniem preparatów szczepionkowych. Rozdysponowano **19 486 preparatów szczepionkowych**.

Zarządzanie efektywną dystrybucją szczepionek oparte jest o Elektroniczny System Nadzoru nad Gospodarką Szczepionkami /ESNDS/, który zapewnia jednolity obieg dokumentacji.

W PSSE Garwolin oraz w podległych podmiotach leczniczych wdrożone są procedury postępowania dotyczące monitorowania warunków przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych, postępowania w przypadku awarii urządzenia chłodniczego do przechowywania preparatów szczepionkowych oraz zasad postępowania na wypadek wstrzymania i wycofania z obrotu preparatów szczepionkowych oraz postępowania ze szczepionkami niespełniającymi wymagań jakościowych.

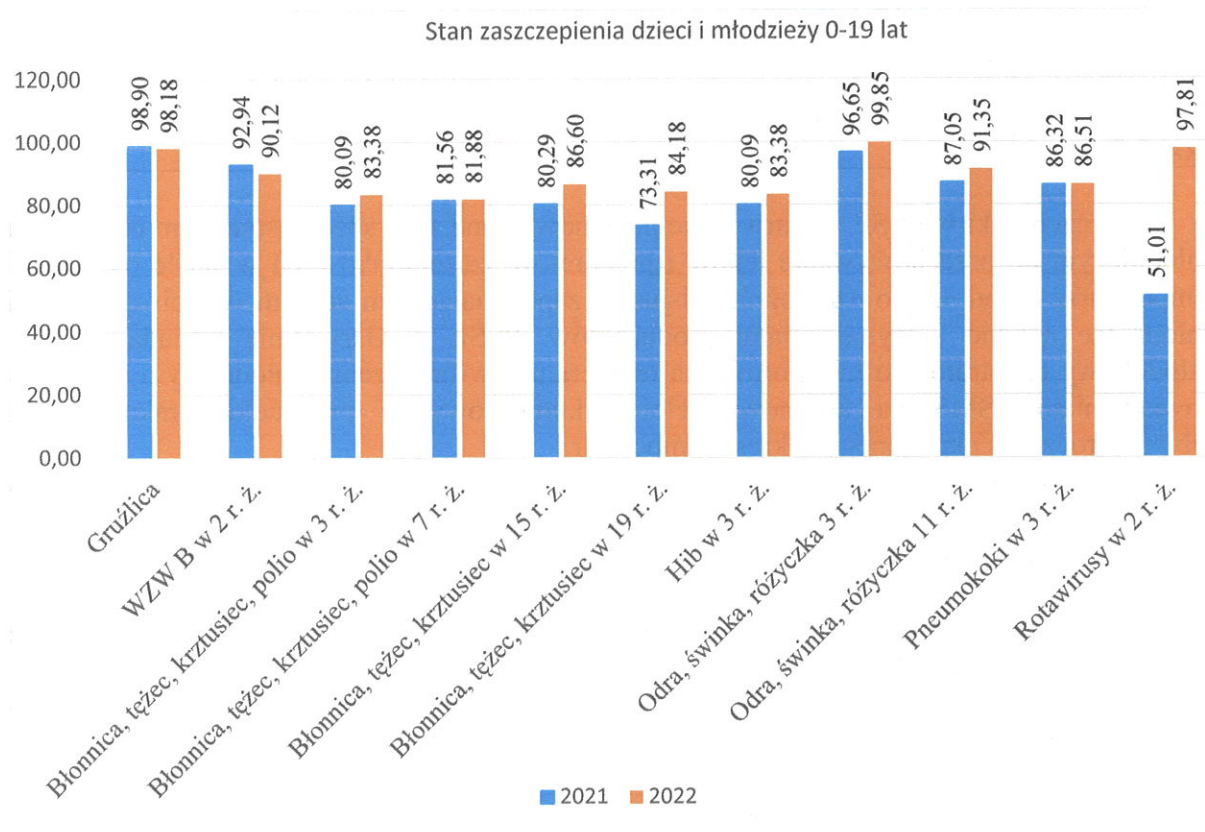
Kontynuowano współpracę z biurami podróży w celu informowania wyjeżdżających o niebezpieczeństwie zachorowania i przywlekania chorób zakaźnych oraz o sposobie zapobiegania tym chorobom, zwłaszcza poprzez szczepienia ochronne – **wykonano 2 wizyty**.

W 2022 roku na podstawie analizy rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych MZ-54 szczepieniami wg Programu Szczepień Ochronnych objętych było **24 860 dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat**.

Przygotowane na podstawie zebranych danych z podległych podmiotów leczniczych sprawozdanie MZ-54 wykazało poziom wyszczepienia dzieci i młodzieży, zgodnie z ostatnią

dawką przyjętą w ramach PSO. Poziom wyszczepienia z roku 2022 jest zbliżony do wartości wskazanych w poprzednim roku sprawozdawczym 2021.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym w grupach wiekowych w roku bieżącym wraz z porównaniem stanu zaszczepienia w roku poprzednim na terenie powiatu garwolińskiego.

Dokonana analiza danych wykazała, że wykonawstwo szczepień na terenie powiatu garwolińskiego podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na dość wysokim poziomie pomimo ogłoszenia epidemii SARS-CoV-2.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornieniu populacji odgrywiają szczepienia zalecane – niefinansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób zaszczepionych z powiatu garwolińskiego szczepionkami zalecanymi.

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych w 2022 r.	Liczba osób zaszczepionych w 2021 r.	Liczba osób zaszczepionych w 2020 r.
1	Przeciwno ospie wietrznej	280	159	138
2	WZW t A	15	9	5
3	HPV wirus brodawczaka ludzkiego	37	8	1
4	Zakażenia streptococcus pneumoniae	53	102	82
5	Zakażenia neisseria meningitidis	221	143	183
6	Szczepienia p/tężcowi	1867	2056	2490
7	Kleszczowe zapalenie mózgu	49	77	60
8	Grypa	1612	2325	1868
9	WZW t B	584	623	608

VII. OCENA STANU SANITARNO HIGIENICZNYCH OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dot. warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, warunków żywienia zbiorowego, jakości zdrowotnej żywności, warunków produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Podejmowano działania zmierzające do poprawy warunków sanitarno-higienicznych w obiektach żywnościowych oraz wycofania z obrotu produktów niespełniających wymagań.

W 2022 r. nadzorowanych placówkach podejmowano także działania ograniczające rozprzestrzenianie się wirusa SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie nadzorował 1513 obiektów produkcji i obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz 9 wytwórni materiałów do kontaktu z żywnością, 19 miejsc obrotu materiałami do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 257 obiektów w tym: 31 obiektów produkujących żywność, 126 obiektów żywienia zbiorowego, 99 obiektów obrotu żywnością, 1 obiekt produkcji materiałów do kontaktu z żywnością, 1 zakład produkcji kosmetyków.

Przeprowadzono łącznie 324 kontrole w tym 31 kontroli interwencyjnych.

- 45 kontroli w zakładach produkcji żywności
- 127 kontroli w obiektach obrotu żywnością
- 150 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego
- 2 kontrole produkcji kosmetyków i wyrobów do kontaktu z żywności

Kontrole interwencyjne prowadzone były głównie w związku ze zgłoszeniami konsumentów dotyczącymi niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w obiektach, niewłaściwej jakości środków spożywczych, a także w związku z powiadomieniami w systemie RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

1. Obiekty produkcji żywności

- niezachowanie zasad dobrej praktyki higienicznej;
- brak czystości i porządku w zakładzie;
- niedostateczny stan techniczny pomieszczeń;
- błędy w oznakowaniu.
- niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

2. Obiekty obrotu żywnością

- ekspozycja żywności nieopakowanej w sposób narażający na zanieczyszczenia;
- sprzedaż środków spożywczych przeterminowanych;
- brak realizacji zasad zawartych w procedurach GHP/GMP/ HACCP;
- działalność niezgodna z decyzją zatwierdzającą;
- nieprawidłowe oznakowanie środków spożywczych lub brak identyfikacji środków spożywczych wprowadzanych do obrotu;
- niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej Praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

3. Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń kuchennych i magazynowych oraz wyposażenia;
- błędy w układaniu jadłospisów;
- niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

4. Zakład żywienia zbiorowego otwarte

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń kuchennych i magazynowych oraz wyposażenia;
- nieprawidłowy stan sanitarno higieniczny, brak czystości i porządku, nieznanostwo zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej lub ich niestosowanie;
- brak identyfikowalności surowców, półproduktów;
- działalność niezgodna z decyzją zatwierdzającą;
- niekompletna, wymagająca weryfikacji dokumentacja Dobrej Praktyki Higienicznej, Dobrej praktyki Produkcyjnej i systemu HACCP.

Mając na uwadze ochronę zdrowia konsumentów, usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach egzekwowano w drodze decyzji administracyjnych a także grzywien w drodze mandatu karnego. W 2022 r. wydano 25 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości oraz nałożono 40 mandatów karnych na kwotę 13700, 00 zł. W 4 przypadkach wnioskowano do Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie o nałożenie kary pieniężnej w trybie art. 103 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia podmiotom działającym na rynku spożywczym z powodu prowadzenia działalności niezgodnie z zakresem decyzji zatwierdzającej.

Jednocześnie należy nadmienić, że na każdej kontroli przeprowadzano rozmowy instruktażowe, edukacyjne o tematyce adekwatnej do zakresu kontroli.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 r. w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano do badań 294 próbki żywności. Próbkę pobierano w kierunku oznaczeń mikrobiologicznych (175 próbek) i 119 w kierunku oznaczeń chemicznych (poziom metali szkodliwych dla zdrowia, azotanów, miko toksyn, substancji dodatkowych, pozostałości pestycydów i innych). Próbkę w większości pobierano z obiektów obrotu żywnością zgodnie z przesłanym planem poboru próbek. PPIS w Garwolinie dokonał oceny wyników badań laboratoryjnych i znakowania pobranych próbek środków spożywczych. Próbkę nie były kwestionowane. W przypadku uwag do oznakowania produktów spoza powiatu garwolińskiego informacje wysyłano do właściwego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF

W 2022 roku w **38 przypadkach** Sekcja Nadzoru Bezpieczeństwa Żywności Żywnienia i Kosmetyków podejmowała działania zgodnie z procedurami funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach a także w sprawach powiązanych. Produkty wycofywano między innymi z powodu:

- obecności pałeczek Salmonella w elementach drobiu (13 powiadomień);
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów w produktach zbożowych i warzywach (5 powiadomień);
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn w produktach zbożowych (4 powiadomienia);
- przekroczenie limitów przekroczenia sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobach do kontaktu z żywnością (4 powiadomienia).

W związku z powyższym przeprowadzano kontrole interwencyjne w obiektach będących na otrzymanych listach dystrybucji i/lub otrzymywano pisemne informacje od kierownictwa sklepów o kwestionowanych wyrobach. Podczas kontroli sprawdzano dokumentację związaną z dostawą kwestionowanego wyrobu oraz sposób postępowania z ww. wyrobem w przypadku, kiedy był on w sprzedaży. W przypadku gdy w chwili otrzymania

powiadomienia sklep posiadał kwestionowaną partię została ona usuwana z sali sprzedaży, zabezpieczana w pomieszczeniach magazynowych i odbierana przez dostawcę lub utylizowana. Fakt ten potwierdzany był okazaniem faktury korygującej lub dokumentu zniszczenia kwestionowanego produktu. O powyższym informowano MPWIS w Warszawie oraz właściwych PPIS zgodnie z funkcjonującymi procedurami systemu RASFF.

Zatrucia pokarmowe

W przypadku wystąpienia ogniska zatrucia pokarmowego dochodzenie epidemiologiczne prowadzone jest wspólnie z sekcją Epidemiologii.

W 2022 r. zgłoszono 2 ogniska zatrucia pokarmowego:

- 1 ognisko zatrucia pokarmowego w zakładzie żywienia zbiorowego zamkniętego wydającego posiłki dostarczane przez firmę cateringową. Przeprowadzono kontrolę w tym zakładzie oraz w zakładzie przygotowującym posiłki. W zakładzie cateringowym pobrano do badań próbki kontrolne z posiłków dostarczanych do zakładu żywienia. Próbki zbadano w kierunku obecności pał. Salmonella, część przypuszczalne Bacillus cereus, Listeria monocytogenes i gronkowce koagulazododatnie. **Próbki nie były kwestionowane.** Pobrano do badań wymazy z odbytu w kierunku SS od personelu wydającego posiłki w zakładzie żywienia i od pracowników przygotowujących i wydających posiłki w zakładzie cateringowym. **Próbki nie były kwestionowane.** Pobrano do badań wodę używaną w obydwu zakładach **Próbki nie były kwestionowane.** W wymazach z odbytu w kierunku SS oraz próbkach kału badanych na obecność rotawirusów, adenowirusów pobranych od osób zgłaszających objawy **nie wykryto drobnoustrojów chorobotwórczych.** Nie zgłoszono przypadków zachorowań w innych placówkach. Czynniki etiologiczne nie zostały ustalone.
- Zatrucie domowe pał. Salmonella prawdopodobnie po spożyciu jajecznic. W domu przebywało 5 osób w tym trzy osoby zachorowały (2 hospitalizowane). Podczas badań u osób chorych wykryto pał. Salmonella. Nie pobierano próbek do badań, gdyż nie było partii jajek użytych do przygotowania jajecznic w gospodarstwie. Jajka zostały zakupione na targowisku od nieznanego sprzedawcy. Przeprowadzono rozmowy instruktażowe.

VIII. OCENA ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

- W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów określających jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wody ciepłej użytkowej w obiektach zamieszkania zbiorowego.
- W ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu garwolińskiego na koniec 2022 roku znajdowało się 29 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i 9 innych urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.
- Z wody wodociągowej w 2022 r. korzystało około 104 tys. mieszkańców powiatu garwolińskiego.
- Badania ciepłej wody użytkowej przeprowadzono w podmiotach leczniczych, domach pomocy społecznej, obiektach szkolnych typu internaty, domy dziecka.
- Ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp. wykryto w 1 obiekcie leczniczym i w 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę.

1. Zaopatrzenie ludności w wodę

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195, z późn. zm.) do zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i ciepłej wody użytkowej określono w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wodociągi są podstawowymi urządzeniami zaopatrzenia ludności miast i wsi w wodę przeznaczoną do spożycia. W roku 2022 z wody produkowanej przez wodociągi w powiecie garwolińskim korzystało około 104 tys. mieszkańców ludności powiatu. Na koniec 2022 roku w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej było 29 wodociągów i 9 innych urządzeń zaopatrujących w wodę. Wszystkie wodociągi oparte są na ujęciach głębinowych.

2. Analiza przekroczeń parametrów mikrobiologicznych

W 2022 roku w nadzorowanych wodociągach odnotowano 11 przypadków wykrycia bakterii grupy coli, 4 przypadki wykrycia bakterii Escherichia coli oraz 1 raz wykryto Enterokoki. W 13 badaniach stwierdzono zwiększoną od zalecanych wartości ogólną liczbę mikroorganizmów niechorobotwórczych. W wyniku podjętych działań naprawczych wraz z końcem 2022 r. woda we wszystkich wodociągach odpowiadała wymogom mikrobiologicznym.

3. Analiza przekroczeń parametrów fizykochemicznych

W 2022 roku w nadzorowanych wodociągach odnotowano 19 przypadków przekroczeń poziomu manganu, 2 przypadki przekroczeń poziomu żelaza. W wyniku przekroczeń wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję na poprawę jakości wody pod względem fizykochemicznym.

4. Substancje promieniotwórcze w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W 2022 roku przeprowadzono badania 9 prób wody surowej na obecność radionuklidów. Próby pobrano z ujęć wód głębinowych, nie stwierdzono przekroczeń granicy wykrywalności badanych izotopów.

5. Badanie ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp.

W 2022 roku przeprowadzono 40 badań prób wody na obecność bakterii z rodzaju Legionella sp. w ramach nadzoru PIS. W 6 podmiotach leczniczych zbadano 40 prób, w 1 obiekcie wykryto ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp. - wykryto skażenie średnie – od 100 do 1 tys. jtk w 100 ml wody. W ramach kontroli wewnętrznej w 1 domu pomocy społecznej zbadano 3 próby, w 2 obiektach szkolnych typu internaty

zbadano 6 prób. Badania na obecność bakterii Legionella sp. przeprowadzono również w 2 placówkach zapewniających całodobową opiekę zbadano 6 prób. Badania wykazały w 1 obiekcie średnie i wysokie stężenie bakterii Legionella sp. Zbadano w 6 obiektach hotelarskich typu hotele nieskategoryzowane, motele, oraz inne obiekty noclegowe zbadano 18 prób. W powyższych obiektach wykonywano badania w ramach kontroli wewnętrznej. Łącznie wykonano 11 takich badań. Kontrola wewnętrzna wykryła w 1 obiekcie ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp.

PLYWALNIE

- W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad jakością wody w nieckach basenowych, ciepłej wody użytkowej oraz stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego obiektów.
- Pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej z terenu powiatu garwolińskiego znajdowały się 3 baseny kryte, 2 baseny kryto-odkryte oraz 1 basen odkryty.
- W roku 2022 stan sanitarno-techniczny skontrolowanych pływalni nie budził zastrzeżeń.
- Sprawowano nadzór i podejmowano działania podnoszące stan sanitarno-techniczny i porządkowy obiektów.
- Wydano 17 ocen o stanie jakości wody do kąpielni dla basenów krytych i 6 ocen o stanie jakości wody do kąpielni dla basenów kryto-odkrytych oraz 1 ocena o stanie jakości wody w przypadku basenów odkrytych.

1. Stan sanitarno-techniczny pływalni

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorują warunki higieniczno-sanitarne i stan techniczny obiektów basenowych, w tym: hal basenowych, zapleczy technicznych oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmowane są działania zmierzające do szybkiego ich usunięcia, np.: wszczęcie postępowania administracyjnego, a następnie wydanie decyzji nakazującej usunięcie nieprawidłowości. Kontrole przeprowadzane są na podstawie obowiązujących przepisów prawa: ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 195, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230, z późn. zm.).

Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowały się 3 baseny kryte, 2 baseny kryto-odkryte oraz 1 basen odkryty. Skontrolowano 6 ww. obiektów. Kontrole wykazały, że stan sanitarno-porządkowy obiektów można określić jako dobry.

2. Ocena jakości wody

Wymogi, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, określone są w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230, z późn. zm.). Rozporządzenie określa parametry, częstotliwość pobierania próbek wody, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny jakości wody oraz sposób informowania ludności o jakości wody. W myśl zapisów rozporządzenia jakość wody powinna być kontrolowana przez zarządzającego pływalnią z częstotliwością i w zakresie określonym w przepisach. Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonuje zbiorczej oceny rocznej, popartej również badaniami jakości wody wykonanymi w ramach prowadzonego nadzoru. Ponadto zarządzający pływalnią ma w obowiązku, wynikającym z powyższego rozporządzenia, nadzorować urządzenia do uzdatniania wody, rejestrować systematycznie pomiary jakości wody oraz prowadzić

badania jakości wody na pływalni zgodnie z harmonogramem ustalonym z właściwym państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym, na terenie, którego zlokalizowane są obiekty. Zarządcy pływalni informują użytkowników o jakości wody, wywieszając aktualną informację na tablicach informacyjnych/stronie internetowej obiektu.

W przypadku basenów krytych wydano 2 oceny jakości wody o nieprzydatności wody do kąpieli z uwagi na:

- przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w nieckach basenowych;
- ponadnormatywny poziom chloru wolnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny podejmował działania mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości.

Miejsca wykorzystywane do kąpieli

- W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad jakością wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli oraz stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego tych obiektów.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. funkcjonowały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, brak zgłoszonych kąpielisk.
- W trakcie trwania sezonu kąpielowego wydano 8 ocen dotyczących jakości wody do kąpieli w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
- Prowadzony nadzór pozwolił na bezpieczne korzystanie z terenów rekreacyjnych i kąpieli wodnych.

1. Stan sanitarno-techniczny miejsc wykorzystywanych do kąpieli

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255) realizowane były kontrole oraz sprawowany bieżący nadzór sanitarny. Wspomniane powyżej przepisy określają zakres obowiązków nałożonych na władze lokalne, właścicieli, administratorów oraz organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Do prowadzenia kontroli jakości wody oraz warunków technicznych zobligowano zarówno organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jak i właścicieli oraz administratorów obiektów, którzy to w ramach kontroli wewnętrznej sprawowali nadzór, dbając o właściwe warunki wypoczynku nad wodą. Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. zgłoszone zostały 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. W lipcu i sierpniu, w trakcie trwania sezonu kąpielowego wszystkie funkcjonujące miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zostały skontrolowane. Łącznie przeprowadzono 2 kontrole. Stan sanitarno-porządkowy i techniczny tych miejsc nie budził zastrzeżeń.

2. Ocena jakości wody

W świetle aktualnych przepisów nadzór nad jakością wody wymagał zaangażowania i stałej współpracy z właścicielami/administratorami obiektów, ale również z lokalnymi władzami. Wyniki jakości wody przeznaczonej do kąpieli były przekazywane do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, na terenie, którego było zorganizowane miejsce wykorzystywane do kąpieli. Współpraca z właścicielami/administratorami obiektów pozwoliła na sprawną komunikację, co pozwoliło na szybkie wydawanie aktualnych ocen jakości wody. W trakcie trwania sezonu kąpielowego wydano 8 ocen dotyczących jakości wody do kąpieli.

IX. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

- W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru sanitarnoporządkowego i sanitarno-technicznego nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą takimi jak: szpitale, zakłady opiekuńczo-lecznicze.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. liczba obiektów w ewidencji wyniosła: 4 szpitale, 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze.
- Sprawowano nadzór i podejmowano działania podnoszące stan sanitarno-techniczny i porządkowy obiektów.

Wymagania dla obiektów wykonujących działalność leczniczą regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, z późn. zm.) a także rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Szpitale	4	4	1	0	0
Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze	2	2	0	0	0

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

- W 2022 roku realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru sanitarnoporządkowego i sanitarno-technicznego nad obiektami użyteczności publicznej, takimi jak: zakłady fryzjerskie, salony kosmetyczne, salony tatuażu i odnowy biologicznej, ustępy publiczne, komunikacja publiczna, obiekty hotelarskie, obiekty pomocy społecznej, dom dla osób bezdomnych, cmentarze, domy przedpogrzebowe i inne obiekty użyteczności publicznej.
- Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. liczba obiektów w ewidencji wyniosła: 91 zakładów fryzjerskich, 46 zakładów kosmetycznych, 7 zakładów odnowy biologicznej oraz 28 zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług (fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej), 3 ustępy publiczne, 1 dworzec autobusowych, 5 dworców i stacji kolejowych, 9 hoteli, 1 motel, 14 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, 1 dom pomocy społecznej, 4 placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, 1 dom dla osób bezdomnych, 20 cmentarzy, 1 dom przedpogrzebowy, 75 innych obiektów.
- Prowadzony nadzór pozwolił na bezpieczne korzystanie z obiektów użyteczności publicznej. Stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane na bieżąco.

1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Wymagania dla obiektów, w których świadczone są usługi fryzjerskie, kosmetyczne i tatuażu regulują między innymi przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1657, z późn. zm.). Jedną z ważniejszych regulacji jest przepis art. 16 ww. ustawy, który nakłada na osoby podejmujące czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,

obowiązek wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Zakłady fryzjerskie	91	58	0	1	100 zł
Zakłady kosmetyczne	46	23	0	0	0
Zakłady odnowy biologicznej	7	4	0	0	0
Salony tatuażu	0	0	0	0	0
Inne zakłady świadczące więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	28	12	0	1	100 zł

Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły najczęściej:

- braku bieżącej czystości i porządku oraz niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego pomieszczeń zakładów;
- braku skutecznego procesu sterylizacji, w tym nieprawidłowe przechowywanie narzędzi czystych, wydezynfekowanych i wysterylizowanych.

Kontrole przeprowadzone w 2022 r. wykazały w zdecydowanej większości dobry lub dostateczny stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów. Zalecenia doraźne były sukcesywnie realizowane.

2. Obiekty komunikacji publicznej

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy także kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne zbiorowego transportu publicznego, w tym dworców autobusowych, dworców i stacji kolejowych.

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Dworce i Stacje kolejowe	5	2	0	0	0
Dworce autobusowe	1	0	0	0	0

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 2 dworce kolejowe: PKP Garwolin i PKP Łaskarzew, w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W obydwu obiektach zostały wykonane podobne prace budowlane. Stare budynki zostały poddane rozbiórce i wybudowano nowe dworce kolejowe. W skład każdego z dworców wchodzi 2 niezależne budynki, tj. budynek poczekalni z toaletą dla podróżnych (przystosowaną dla osób

niepełnosprawnych) i pomieszczenia pomocnicze oraz budynek kasy z zapleczem sanitarnym. Wybudowano parking dla samochodów osobowych, dojście piesze łączące istniejący chodnik z budynkiem dworca, wiatę śmietnikową, oświetlenie terenu oraz niezbędne przyłącza wodno-kanalizacyjne, elektroenergetyczne i telekomunikacyjne.

3. Obiekty hotelarskie

Do obiektów hotelarskich należą hotele, motele i inne obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Do obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, należą m.in. domy wczasowe i gospodarstwa agroturystyczne. Przy ocenie stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego wymienionych obiektów brano pod uwagę między innymi: jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, gospodarkę ściekową i odpadową, postępowanie z czystą i brudną bielizną oraz pościelą, procedury utrzymania czystości, w tym zaopatrzenie i właściwe przechowywanie środków czystości i preparatów dezynfekcyjnych, dbałość o stan bieżącej czystości i higieny pomieszczeń zwłaszcza na pobyt ludzi, terenu wokół obiektu, stan sanitarno-higieniczny i techniczny budynków. Kontrole były przeprowadzane między innymi na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19.08.2004 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2166).

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Hotele	9	6	0	0	0
Motele	1	0	0	0	0
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	14	10	0	0	0

W kontrolowanych obiektach stan sanitarno-techniczny dobry.

4. Obiekty pomocy społecznej

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej kontrolowano domy pomocy społecznej (umieszczone w rejestrze Wojewody Mazowieckiego), placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzone na podstawie przepisów o działalności gospodarczej (umieszczone w rejestrze Wojewody Mazowieckiego). Kontrole były przeprowadzane między innymi na podstawie następujących obowiązujących przepisów: - ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, z późn. zm.), - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.08.2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 734, z późn. zm.),

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Domy Pomocy Społecznej	1	1	0	0	0
Inne placówki zapewniające całodobową opiekę	4	3	0	0	0

W roku sprawozdawczym 2022 przeprowadzono 4 kontrole w ww. placówkach. W obiektach przeprowadzono również badania ciepłej wody na obecność bakterii Legionella sp. W 1 przypadku stwierdzono ponadnormatywną ilość bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 1 decyzje nakazującą doprowadzenie jakości ciepłej wody do wymagań określonych przepisem prawa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Stan sanitarny części mieszkalnej w większości powyższych obiektów był odpowiedni. Pokoje mieszkańców były czyste. Stan sanitarny zaplecza placówek także nie budził większych zastrzeżeń. Stwierdzone nieprawidłowości były na bieżąco usuwane. W porównaniu z rokiem poprzedzającym bieżący rok sprawozdawczy nie zaobserwowano dużych zmian w stanie sanitarno-porządkowym i stanie sanitarno-technicznym.

5. Noclegownie i domy dla osób bezdomnych

Sprawując bieżący nadzór nad domem dla osób bezdomnych, brano pod uwagę przede wszystkim zapisy rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896). W trakcie kontroli oceniano stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny obiektu. Bardzo ważnym aspektem było również przygotowanie wspomnianego obiektu do sezonu zimowego. Na terenie powiatu garwolińskiego w 2022 r. znajdował się 1 obiekt przeznaczony dla osób bezdomnych, gdzie przeprowadzono ogółem 1 kontrole. Podczas przeprowadzanych kontroli stwierdzono: obiekt dysponuje środkami czystości, higieny osobistej, dezynfekcji, dezynsekcji; udostępnione są podopiecznym pralki i suszarka. Posiłki przygotowują we własnym zakresie w kuchni przy udziale podopiecznych, którzy mają dostęp do stołówki. Mieszkańcy mogą korzystać z opieki lekarskiej w okolicznym ośrodku zdrowia. Liczba osób przebywających w ww. ośrodku jest zmienna i zależna od warunków pogodowych. W okresie zimowym placówka deklaruje możliwości wygospodarowania dodatkowych miejsc noclegowych. W porównaniu do roku ubiegłego w skontrolowanym obiekcie stwierdzono poprawę stanu sanitarno-technicznego i sanitarno-porządkowego w wyniku przeprowadzonych remontów.

6. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego nad cmentarzami i postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, działano na podstawie następujących obowiązujących przepisów:

- Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1947, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. z 2021 poz. 1910);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz. U. Nr 249 poz.1866);

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków (Dz. U. Nr 75 poz. 405).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie w 2022 roku wydał:

- 10 decyzji na ekshumację zwłok i szczątków ludzkich
- 2 decyzje na wywóz zwłok za granicę;
- 8 postanowień na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich do Polski.

X. OCENA NARAŻENIA ZAWODOWEGO W ZAKŁADACH PRACY Z UWZGLĘDNIENIEM RODZAJU CZYNNIKÓW SZKODLIWYCH, WIELKOŚCI POPULACJI ZAWODOWO NARAŻONEJ NA TE CZYNNIKI

Ocena narażenia zawodowego w zakładach pracy z uwzględnieniem rodzaju czynników szkodliwych i wielkości populacji zawodowo narażonej na te czynniki.

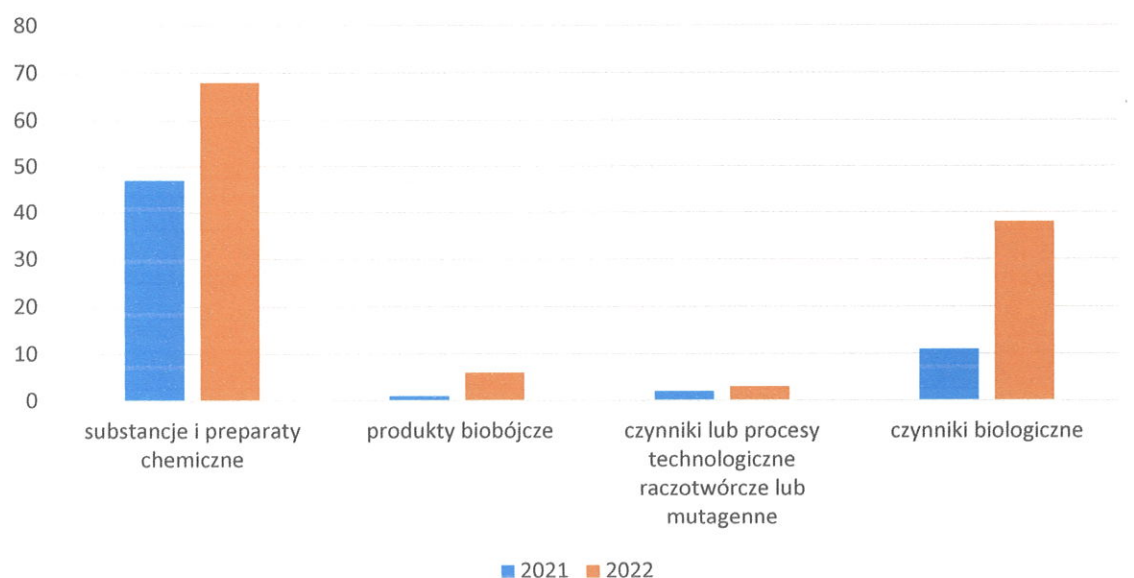
W 2022 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Garwolinie obejmował nadzorem higieniczno-sanitarnym 382 zakłady pracy z czego skontrolowano 67 zakładów – 25 zakładów więcej niż w roku 2021. Liczba pracowników zatrudnionych w zakładach skontrolowanych wynosiła 5504 osoby. Dodatkowo skontrolowano 12 zakładów (w tym 7 kontroli dotyczyło środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz 5 kontroli dotyczyło kosmetyków).

Przekroczenia normatywów dotyczących czynnika fizycznego w postaci: hałasu, drgań mechanicznych i/lub pyłów występowały w 17 zakładach pracy. Poprawiono warunki w 2 zakładach pracy dla 11 pracowników. Na dzień 31.12.2022 r. w przekroczeniach hałasu pracowało 245 pracowników, drgań mechanicznych – 27 pracowników, pyłów – 7 pracowników. W żadnym z zakładów pracy, w których występują przekroczenia hałasu i/lub drgań mechanicznych nie stwierdzono chorób zawodowych.

W 2022 r. roku przeprowadzono 77 kontroli (25 kontroli więcej niż w roku 2021) w zakładach pracy znajdujących się w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Garwolinie. Powyższe kontrole prowadzone były:

- w ramach nadzoru nad **substancjami i preparatami chemicznymi** – 68 kontroli;
- w ramach nadzoru nad **produktami biobójczymi** – 6 kontroli;
- w ramach nadzoru nad substancjami, preparatami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu **rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy** – 3 kontrole;
- w ramach nadzoru nad **czynnikami biologicznymi w środowisku pracy** – 38 kontroli.

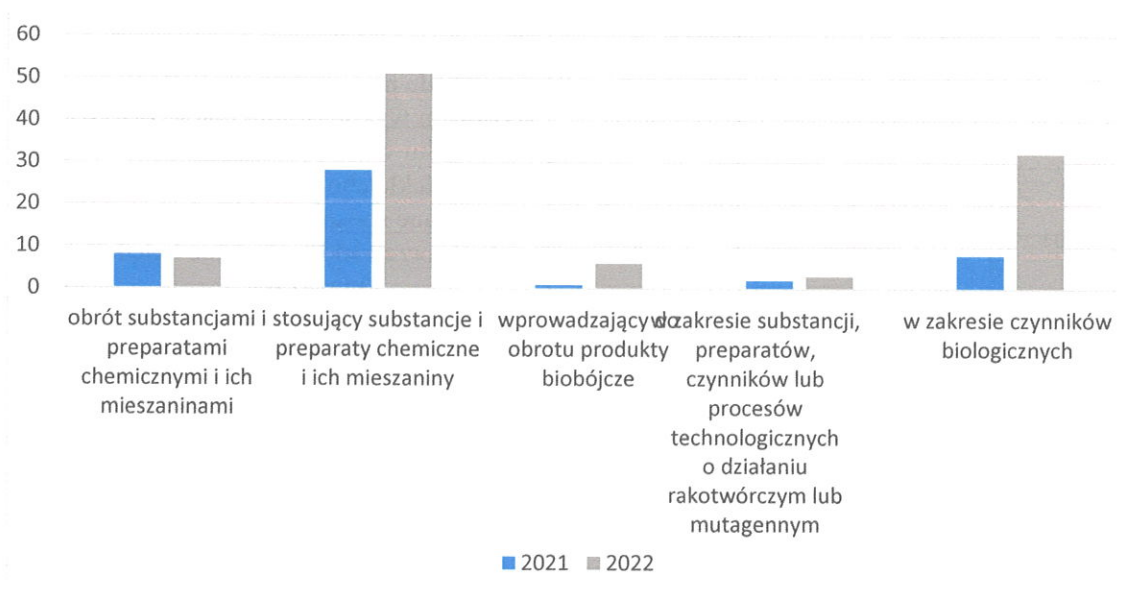
Analiza porównawcza (według zakresów) ilości kontroli w roku 2021 i 2022

W 2022 roku skontrolowano:

- 7 obiektów zajmujących się **obrotem substancjami i preparatami chemicznymi** i ich mieszaninami;
- **51** obiektów **stosujących substancje i preparaty chemiczne** i ich mieszaniny;
- 6 obiektów w zakresie wprowadzających do obrotu produkty biobójcze;
- 3 obiekty w zakresie **substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym** w środowisku pracy;
- 32 obiekty w zakresie czynników **biologicznych** w środowisku pracy.

Ilo skontrolowanych obiektów w poszczególnych zakresach w roku 2021 i 2022

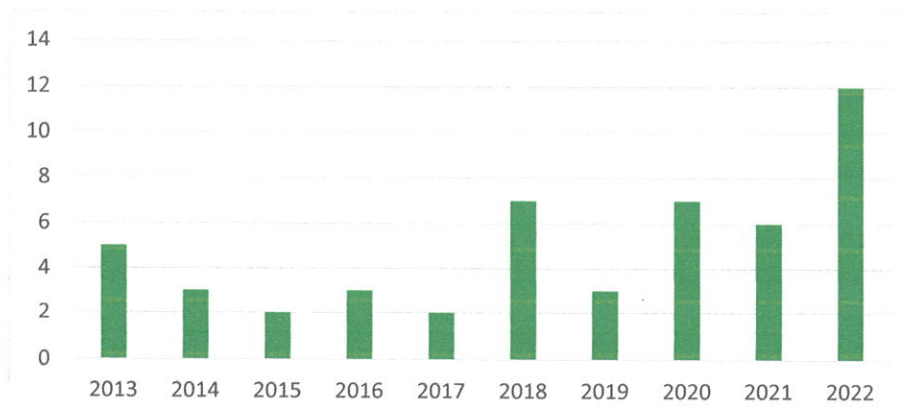
W 2022 r. wydano **8 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy** zawierających **70 nakazów**. Nie było decyzji unieruchamiających stanowisko/ oddział/ zakład pracy.

W 2022 roku w ewidencji zakładów pracy PSSE w Garwolinie znajdowało się **56** zakładów, w których występują czynniki rakotwórcze – liczba pracowników narażonych na te czynniki w skontrolowanych 3 zakładach pracy wynosiła **201** osób.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAWODOWYCH

W 2022 roku zgłoszono **10** podejrzeń **chorób zawodowych** i sporządzono **12 kart oceny narażenia zawodowego**. Wydano **12 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej** oraz **7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej**. Ponadto wystawiono **12 kart stwierdzenia choroby zawodowej**.

Liczba stwierdzonych chorób zawodowych na przełomie ostatnich 10 lat

Ogólne dane dotyczące zakładów pracy, w których stwierdzono chorobę zawodową w 2022 r.

Lp.	PKD	Stanowisko pracy	Numer choroby zawodowej z wykazu	Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych chorób
1.	01	rolnik	19.3	przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe uszkodzenie łątkotki u osób wykonujących prace w pozycji klęczącej lub kucznej;	1
2.	01	rolnik	20.1	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka	3
3.	01	rolnik	19,2	przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie kaletki maziowej	1
4.	01	rolnik	19,4	przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy: przewlekłe zapalenie okołostawowe barku	1
5.	01	rolnik	26	Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - borelioza	4
6.	49	blacharz napraw pojazdów samochodowych, spawacz, spawacz elektryczny i gazowy	17.1	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi: rak płuc	1
7.	85	Nauczyciel-wychowawca	15.3	przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzcionowatą niedomykalnością fonacyjną głosi i trwałą dysfonią	1

NADZÓR NAD PRACOWNIKAMI NARAŻONYMI NA SZKODLIWE CZYNNIKI BIOLOGICZNE

W 2022 roku w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Garwolinie znajdowało się **205 obiektów**, w których **występują szkodliwe czynniki biologiczne**. W roku sprawozdawczym skontrolowano **32** obiekty. Na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczone do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych było **1466** osoby.

SUBSTANCJE CHEMICZNE I ICH MIESZANINY

W 2022 roku pod nadzorem PPIS w Garwolinie znajdowało się **377** podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w tym: **5** dalszych użytkowników – formulatorów, **55** dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, **314** stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny (którzy nie są formulatorami) oraz **3** producentów zobowiązanych do rejestracji substancji zgodnie z rozporządzeniem (WE) Parlamentu

Europejskiego i Rady 1907/2006 z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE. L 2006 Nr 396, str. 1, z późn. zm).

OGÓLNA OCENA ZAGROŻEŃ WYNIKAJĄCYCH ZE STANU SANITARNO-HIGIENICZNEGO W ZAKŁADACH PRACY

Sekcja Higieny Pracy PSSE w Garwolinie sprawuje nadzór nad zakładami zatrudniającymi pracowników. Nowe zakłady pracy obejmowane są bieżącym nadzorem sanitarnym na podstawie odbiorów nowych obiektów, własnego rozeznania w terenie przez pracowników sprawujących nadzór nad zakładami pracy lub zgodnie z wytycznymi do planu zasadniczych zadań Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Aktualność informacji dot. nadzorowanych firm sprawdzana jest w bazie „Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej”.

Pierwsza kontrola ma charakter edukacyjny. Ma na celu wskazanie pracodawcom zagrożeń zawodowych powstających w procesach technologicznych oraz wytypowanie stanowisk pracy do badań środowiskowych w celu przeprowadzenia pomiarów stężeń i natężeń (NDS/NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia. W 2022 r. Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 20 kontroli odbiorowych tj. o 10 więcej w stosunku do roku 2021.

W 2022 r. Sekcja Higieny Pracy uczestniczyła w 4 kontrolach interwencyjnych razem z Sekcją Higieny Komunalnej. 3 interwencje były bezzasadne, natomiast 1 przekazana do innego organu wg kompetencji.

WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAMI

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy.

W ramach postępowania w sprawach chorób zawodowych przesyłano do wiadomości Państwowej Inspekcji Pracy **19 decyzji** w tym **12** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz **7** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Ponadto w trakcie przeprowadzanych kontroli w zakładach pracy sprawdzano, czy obiekty były nadzorowane przez Państwową Inspekcję Pracy, zapoznawano się z nakazami PIP oraz sprawdzano realizację powyższych nakazów kontrolnych.

Współpraca z Mazowieckim Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy.

W ramach współpracy z WOMP przesłano 4 skierowania na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej oraz sporządzono i przesłano 7 kart zbiorowych oceny narażenia zawodowego. Ponadto przesłano do wiadomości WOMP **13** decyzji w tym **8** decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz **5** decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Przeprowadzono **12** konsultacji telefonicznych dot. prowadzonych postępowań w sprawach chorób zawodowych.

Współpraca z Wojewódzkim Szpitalem Zakaźnym w Warszawie.

W ramach współpracy przesłano 6 skierowań na badania w celu rozpoznania choroby zawodowej oraz sporządzono i przesłano 6 kart oceny narażenia zawodowego. Ponadto przesłano do wiadomości 6 decyzji, w tym 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dot. chorób zawodowych zakaźnych i pasożytniczych.

Przeprowadzono 6 konsultacji telefonicznych dotyczących prowadzonych postępowań w sprawach chorób zawodowych.

Współpraca z Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi.

Wprowadzono otrzymane od pracodawców (**20** zakładów) informacje dot. narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne do bazy danych dot. czynników **rakotwórczych** „czyn_rak” i przesłano je do IMP w Łodzi.

Do Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych IMP przesłano 12 kart stwierdzenia chorób zawodowych.

Pracownicy uczestniczyli w szkoleniu on-line nt. „Wpływ wielkoprzemysłowych ferm zwierzęcych na otaczające środowisko” organizowanym przez Instytut Medycyny Pracy w Łodzi.

Współpraca z Centralnym Instytutem Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym w Warszawie.

Podczas bieżących kontroli do 18 zakładów pracy przekazano łącznie 18 ulotek dotyczących kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy” pod hasłem „Dźwigaj z głową”

Współpraca z organami władzy i samorządu terytorialnego.

Sporządzono „Ocenę stanu sanitarnego powiatu” w zakresie zagadnień dotyczących higieny pracy.

Działania Sekcji Higieny Pracy związane z bieżącym nadzorem sanitarnym nad obiektami w zakresie realizacji ustawy o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W 2022 r. przeprowadzono 77 kontroli w 67 obiektach, podczas których **monitorowano przestrzeganie ustawy antytytoniowej**. We wszystkich skontrolowanych zakładach miejsca objęte zakazem palenia były oznaczone znakami graficznymi i słownymi.

W związku z realizacją ustawy antytytoniowej do 41 zakładów pracy przekazywano materiały informacyjne dotyczące profilaktyki zdrowotnej w postaci ulotek i broszur.

Podczas kontroli w zakładach pracy nie stwierdzono naruszenia zakazu palenia tytoniu, a tym samym nie stosowano sankcji karnych w tym zakresie.

Informacje dotyczące monitorowania przestrzegania ustawy antytytoniowej były odnotowywane w protokołach kontroli i zapisywane były w rejestrze kontroli. Następnie dane te przekazane były do Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w postaci 12 meldunków.

XI. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH WRAZ Z OCENĄ ZAGROZEŃ DLA ZDROWIA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Garwolinie, Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży, pełniła w 2022 roku nadzór nad 145 placówkami nauczania i wychowania oraz nad 84 turnusami/organizatorami wypoczynku.

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży w 2022 r. obejmowała nadzorem żłobki i kluby dziecięce, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), szkoły w tym podstawowe i średnie działające, placówki całodobowe w tym: młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, placówki wsparcia dziennego i placówki wychowania pozaszkolnego.

Oceniano bieżącą czystość i porządek, stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia, warunki do utrzymania higieny osobistej, do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, ergonomię stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka czyli dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i młodzieży, higieniczną ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych wraz z oceną przerw międzylekcyjnych, możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, prowadzenie dożywiania w szkołach, warunki profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach, nadzór nad niebezpiecznymi substancjami i ich mieszaninami w szkołach oraz warunki sanitarno-higieniczne wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej.

W 2022 roku przeprowadzono 157 kontroli sanitarnych, w tym 121 kontroli w stałych placówkach będących w ewidencji i 36 kontroli w placówkach wypoczynku letniego i zimowego. Skontrolowano 86 placówek, obejmując bieżącym nadzorem 59,31 % placówek będących

w ewidencji. W wyniku kontroli wydano 11 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie zaleceń, 3 decyzje dla żłobków w celach rejestracyjnych oraz 4 opinie sanitarne w celach rejestracji działalności. Ponadto wydano 8 decyzji przedłużających termin wykonania zaleceń. Wyegzekwowano 6 decyzji, w tym 4 z lat ubiegłych. Wystosowano 4 wystąpienia pokontrolne

w sprawach poprawy stanu sanitarno-technicznego placówek oraz higieny procesów nauczania i wychowania. W 2022 r. nie nakładano mandatów karnych.

I. Analiza warunków sanitarno higienicznych:

1) warunki techniczne i porządkowe:

w powiecie garwolińskim nie występują placówki funkcjonujące w budynkach o złym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym.

2) warunki do utrzymania higieny:

- 33 placówki spośród placówek skontrolowanych nie ma podłączenia do sieci kanalizacyjnej, w tym 30 placówek posiada własne zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe, systematycznie opróżniane, a 3 placówki posiada własną oczyszczalnię ścieków.
- wszystkie skontrolowane placówki miały dostęp do wodociągu miejskiego lub gminnego, lecz zgodnie z posiadanymi informacjami z lat ubiegłych nadal istnieją na terenie powiatu garwolińskiego placówki z własnym ujęciem wody – w 2022 r. takie placówki nie były kontrolowane.

- wszystkie placówki posiadają dostęp do bieżącej zimnej i ciepłej wody, w żadnej placówce dzieci i młodzież nie korzysta z ustępów zewnętrznych.
- w przypadku 1 Szkoły Podstawowej, 1 LO i 2 Zespołów Szkół stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w stosunku do liczby uczniów. Spowodowane jest to między innymi zwiększoną liczbą uczniów w danych szkołach
w związku z reformą systemu oświaty.

W 2022 r. na terenie powiatu garwolińskiego nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek takie jak:

Placówki nowo odebrane:

Publiczny Żłobek w Pilawie, Publiczny Żłobek w Trojanowie;
Niepubliczne Przedszkole „Bajkolandia” w Garwolinie oraz Publiczne Przedszkole w Trojanowie; Publiczna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Izdebnie.

Placówki po remontach generalnych:

- Zespół Szkół Ponadpodstawowych Nr 2 w Garwolinie - remont sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym dotyczącym natrysków, sanitariatów i szatni;
- Zespół Oświatowy w Parysowie - remont i ocieplenie dachu, instalacji fotowoltaiki, wymianie i modernizacji instalacji oświetleniowej w całej szkole, modernizacji instalacji c.o. i kotłowni, wymianie podłóg w salach lekcyjnych i na korytarzu na II piętrze budynku, przebudowie i malowaniu sal, wymianie drzwi, remoncie sanitariatów na parterze szkoły, wymianie okien, ociepleniu budynku wraz z fundamentami, wykonaniu nowej elewacji, remoncie placu zabaw i modernizacji boiska sportowego;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Sobolewie - termomodernizacja budynku szkoły, wymiana okien w nowej części szkoły, wymiana oświetlenia na ledowe w całej szkole, wymiana c.o. (nowa instalacja, grzejniki, piece c.o. gazowe), instalacja paneli fotowoltaicznych na dachu budynku szkoły, doprowadzenie ciepłej wody z instalacji c.o. do skrzydła szkoły gdzie była podgrzewana termami, docieplenie i wymiana poszycia dachowego, gruntowne czyszczenie kanałów wentylacyjnych, malowanie sali i korytarza na najwyższej kondygnacji szkoły.

Placówki z modernizowanymi obiektami sportowymi:

1 Zespół Szkół w Parysowie (remont boiska)

Placówki z nowo oddanymi blokami sportowymi:

Żłobek w Trojanowie - plac zabaw, Przedszkole w Trojanowie - plac zabaw, Zespół Szkół w Izdebnie - sala gimnastyczna

Placówki z nowo oddanymi blokami żywienia:

Publiczne Przedszkole w Trojanowie.

Placówki z modernizowanymi blokami żywienia:

Szkoła Podstawowa w Iwowie.

Rozbudowa placówek dotyczyła:

- Publicznego Przedszkola w Pilawie - rozbudowa i przebudowa budynku Przedszkola w Pilawie dotycząca utworzenia nowych sal zajęć wraz z zapleczem i sanitariatami;
- Zespołu Szkół w Woli Rębkowskiej - nadbudowa Przedszkola wchodzącego w skład zespołu szkół dotycząca sal zajęć z zapleczem i sanitariatami;
- Szkoły Podstawowej w Iwowie - rozbudowa dotycząca świetlicy, pomieszczenia do wydawania posiłków, sal dydaktycznych i korytarza;
- Zespołu Szkół w Izdebnie - rozbudowa budynku o salę gimnastyczną, sanitariaty i pomieszczenia pomocnicze.

II. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.

W powiecie garwolińskim infrastruktura do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w znacznej większości szkół jest zapewniona w mniejszym lub większym zakresie, co przedstawia poniższy wykres.

W 2022 roku w obiektach poddanych kontroli stwierdzono, że jedynie 3 placówki nie posiadały infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Placówki te mają jednak możliwość korzystania z sali gimnastycznej należącej do innej szkoły lub korzysta z miejskich, ewentualnie gminnych obiektów sportowych.

III. Ergonomia czyli dostosowanie mebli do wzrostu uczniów, zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne oraz ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

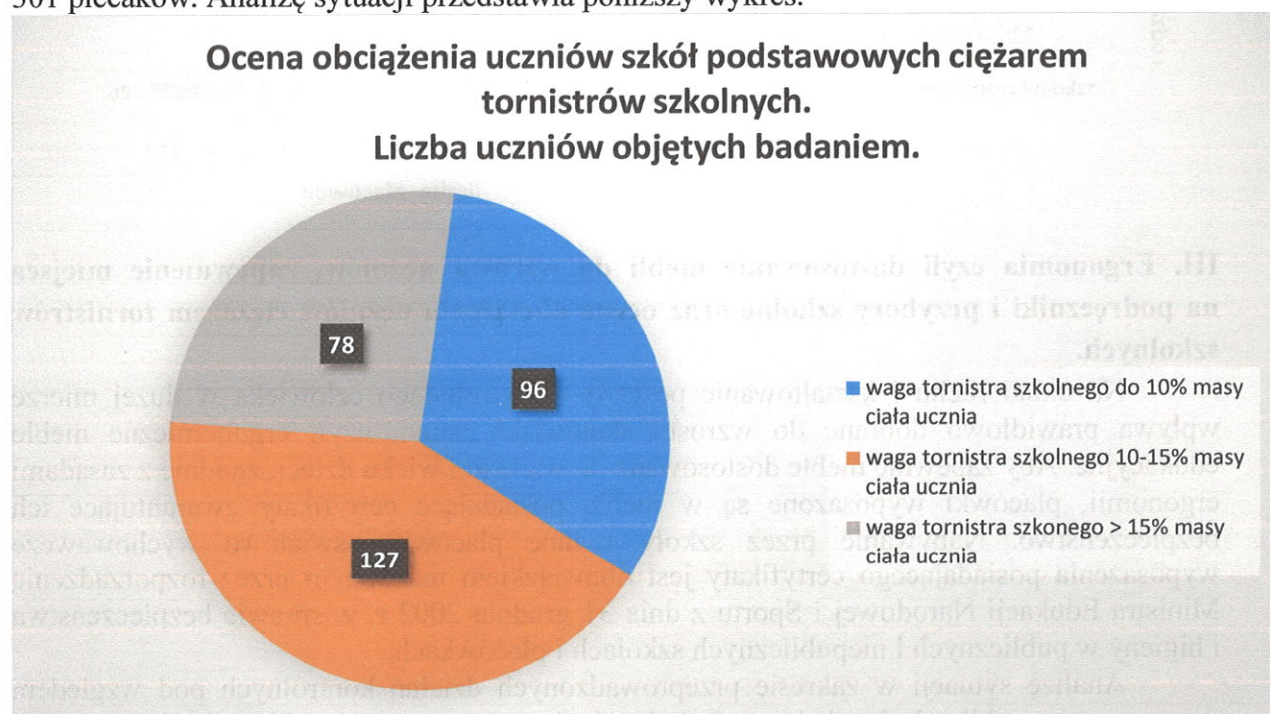
Na układ ruchu i kształtowanie postawy ciała młodego człowieka w dużej mierze wpływa prawidłowo dobrane do wzrostu stanowisko nauki, czyli ergonomiczne meble edukacyjne. Aby zapewnić meble dostosowane do wzrostu i wieku dzieci, zgodnie z zasadami ergonomii, placówki wyposażone są w meble posiadające certyfikaty gwarantujące ich bezpieczeństwo. Nabywanie przez szkoły i inne placówki oświatowo wychowawcze wyposażenia posiadającego certyfikaty jest obowiązkiem nałożonym przez rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

Analizę sytuacji w zakresie przeprowadzonych działań kontrolnych pod względem dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wzrostu dzieci w roku 2022 na terenie powiatu garwolińskiego przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj placówek	Oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów i przedszkolaków			Stwierdzono nieprawidłowe
	w ilu placówkach	w ilu oddziałach	ile stanowisk	
Przedszkola/inne formy wychowania przedszkolnego	15	15	334	0
Szkoły podstawowe samodzielne	10	10	132	0
Zespoły szkół	5	5	93	0

Obowiązek zapewnienia uczniom miejsca na pozostawianie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych wynika z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Ma to przyczynić się do zmniejszenia obciążenia uczniów ciężarem plecaków szkolnych, a tym samym korzystnie wpływać na kształtowanie postawy ciała. W 2022 r. spośród 46 szkół skontrolowanych w tym zakresie 44 szkoły zapewniły swoim uczniom możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych w placówkach – były to np. szafki z indywidualnymi półkami lub inne miejsca dedykowane temu np. zbiorowe półki i szafki w salach lekcyjnych. 2 z 46 skontrolowanych szkół nie zapewniły miejsca na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w szkole. Działania związane z zapewnieniem miejsc w szkołach na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w szkołach, mają wpłynąć na zmniejszenie problemów u dzieci i młodzieży z nadmiernym obciążeniem układu mięśniowo-szkieletowego, negatywnie wpływającym na ich rozwój, w tym na powstawanie lub utrwalanie wad postawy.

Jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka jest kształtowanie prawidłowej postawy ciała. Złe nawyki związane z noszeniem zbyt dużego obciążenia na plecach, mogą przyczynić się do bólów kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc i nieprawidłowej postawy ciała, a w efekcie doprowadzić do poważnych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych. W 2022 r. przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 2 szkołach podstawowych. Badaniom poddano 301 uczniów i zważono 301 plecaków. Analizę sytuacji przedstawia poniższy wykres.

IV. Higiena procesu nauczania w tygodniowych planach zajęć lekcyjnych

Prawidłowo skonstruowany rozkład zajęć lekcyjnych wpływa na zdrowie oraz możliwości psychofizyczne dzieci i młodzieży, a co za tym idzie na prawidłowy proces uczenia się i osiągnięte wyniki w nauce. Równomierne rozłożenie zajęć można osiągnąć przez rozpoczynanie zajęć o stałej porze oraz rozplanowanie zajęć tak, aby różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy poszczególnymi dniami tygodnia nie były większe niż 1 godzina. Największe trudności w prawidłowym zaplanowaniu zajęć szkolnych mają te placówki, które

ze względu na zbyt małą bazę lokalową (liczbę sal lekcyjnych) w stosunku do liczby uczniów i klas są zmuszone do pracy w systemie zmianowym.

Poniższa tabela przedstawia skontrolowane placówki pracujące w systemie dwuzmianowym.

Liczba szkół skontrolowanych pracujących w systemie zmianowym	Rok 2021	Rok 2022
Szkoły podstawowe	3	4
Licea ogólnokształcące	0	0
Technika	0	0
Szkoły branżowe I i II stopnia	0	0
Zespoły szkół	2	1
RAZEM	5	5

Poddane kontroli rozkłady zajęć lekcyjnych w 2022 roku jednak nie wykazywały nieprawidłowości.

V. Sytuacja w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży

Aby dzieci i młodzież mogły zachować prawidłowy stan zdrowia, zdolność do nauki i aby mogły zachować równowagę psychofizyczną - niezbędne jest właściwe żywienie. Dlatego w powiecie garwolińskim uczniom zapewnia się w większości szkół możliwość spożywania ciepłego posiłku. W 2022 roku spośród 21 skontrolowanych szkół podstawowych wszystkie zapewniały uczniom możliwość spożycia ciepłego posiłku, z którego skorzystało łącznie 3216 uczniów, w tym 3058 uczniów korzystało z pełnych obiadów, a 156 uczniów - z posiłków jednodaniowych.

Z dofinansowania posiłków korzystało w szkołach podstawowych 240 uczniów. Natomiast spośród 10 skontrolowanych zespołów szkół – 9 zapewniało możliwość spożywania ciepłego posiłku w formie pełnego obiadu, z którego korzystało w 2022 roku 1438 uczniów, w tym 144 uczniów korzystało z dofinansowania. Ponadto w 3 szkołach podstawowych i w 2 zespołach szkół funkcjonowały sklepiki szkolne oraz w 3 szkołach podstawowych i w 1 zespole szkół zapewniono automaty z żywnością, których asortyment spełniał wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154).

VI. Ocena przygotowania i przebiegu wypoczynku dzieci i młodzieży w 2022 r.

W 2022 r w elektronicznej bazie wypoczynku na stronie MEiN zostało zarejestrowanych 69 organizatorów wypoczynku letniego (w tym 34 w obiekcie hotelowym lub w innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, 3 w obiektach sezonowych, 17 obozów pod namiotami oraz 15 form wypoczynku w miejscu zamieszkania) oraz 15 organizatorów wypoczynku zimowego (w tym 4 w obiekcie hotelowym lub w innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, 5 w obiektach sezonowych, oraz 6 form wypoczynku w miejscu zamieszkania).

W wyniku działań w ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim i zimowym skontrolowano w aspekcie wymagań sanitarno-higienicznych 36 turnusów wypoczynku zimowego i letniego, w tym:

- **29 turnusy/organizatorów wypoczynku zimowego i letniego** dla dzieci i młodzieży zorganizowanego w formie wyjazdowej (w tym podczas wypoczynku letniego 10 obozów

pod namiotami), z których skorzystało 944 uczestników (w tym 231 uczestników obozów pod namiotami) oraz

- **7 turnusów zimowego i letniego wypoczynku w miejscu zamieszkania**, z których skorzystało 244 uczestników.

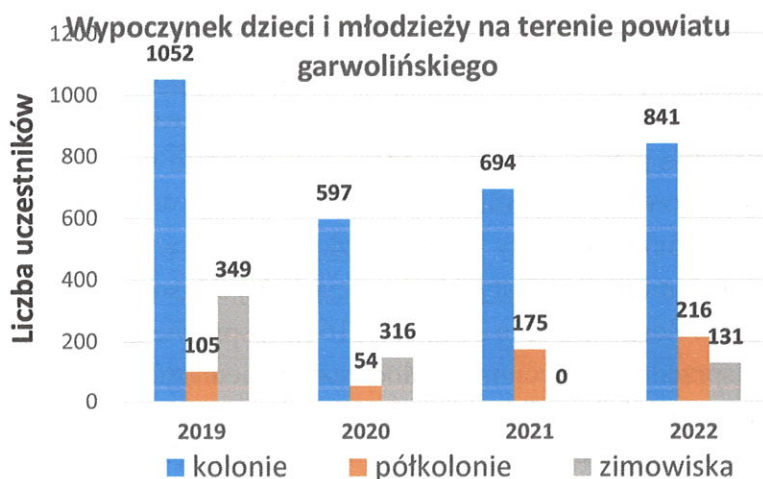
W 2022 r. z wypoczynku letniego (kolonie i półkolonie) ogółem skorzystało 1057 uczestników, w 2021 r. z wypoczynku letniego skorzystało 869 uczestników a w 2020 r. z wypoczynku letniego skorzystało 651 uczestników.

W 2022 r. z wypoczynku zimowego skorzystało 131 uczestników, w 2021 r. nie było grup zimowego wypoczynku, natomiast w 2020 r. z wypoczynku zimowego skorzystało 316 uczestników.

Ogółem w 2022 r. na terenie powiatu garwolińskiego w skontrolowanych placówkach wypoczywało 1188 uczestników wypoczynku zimowego i letniego, w 2021 r. na terenie powiatu garwolińskiego w skontrolowanych placówkach wypoczywało 869 uczestników wypoczynku letniego (nie było wypoczynku zimowego), natomiast w 2020 r. na terenie powiatu garwolińskiego w skontrolowanych placówkach wypoczywało 967 uczestników zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Łącznie liczba dzieci i młodzieży korzystających z wypoczynku w skontrolowanych placówkach była w 2022 r. większa w stosunku do lat poprzednich. Biorąc jednak pod uwagę lata 2020 i 2021 – należy zwrócić uwagę, że był to okres stanu pandemii, co miało wpływ na organizację wypoczynku dzieci i młodzieży.

Kontrole sanitarne placówek wypoczynku przeprowadzane były przy współudziale przedstawicieli innych Sekcji PSSE w Garwolinie oraz Przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Garwolinie i przedstawicieli Kuratorium Oświaty w Warszawie, Delegatura w Siedlcach.

VII. Inne działania Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży:

Współpracowano z innymi komórkami nadzoru. Współpraca ta była prowadzona było na bieżąco w zależności od potrzeb i problemów i sprowadzała się do konsultacji i poradnictwa oraz do wspólnych kontroli w nadzorowanych obiektach dla dzieci i młodzieży, każdy w zakresie swojej właściwości. W sposób szczególny współpraca była ścisła z:

1. BŻ (5 wspólnych kontroli placówek, w których prowadzone jest dożywianie w tym 3 dot. odbiorów oraz 13 wspólnych kontroli placówek wypoczynku),
2. ZNS (8 wspólnych kontroli podczas odbiorów technicznych i przy opiniowaniu placówek),

3. OZ (4 wspólne kontrole/ wizytacje, każdy w swoim zakresie w placówkach nauczania i wychowania, oraz 18 wspólnych kontroli/wizytacji każdy w swoim zakresie w placówkach wypoczynku)
4. HK (1 wspólna kontrola w ramach akcji letniej).

W ramach działań wspierających Sekcję Epidemiologii pracownicy HDM wykonywali działania m.in. takie jak:

- przeprowadzono wywiady epidemiologiczne z osobami zakażonymi i nakładano kwarantanny na osoby z kontaktu z chorymi w czasie godzin pracy oraz podczas dodatkowych popołudniowych dyżurów jak również dodatkowych dyżurów w soboty i niedziele oraz rozwiązywano zgłoszenia wpływające do systemu SEPIS w ramach wirtualnej Stacji.
- wykonywano wiele prac związanych z COVID-19 poza pracą swojego działu zleczanych przez Dyrektora PSSE i Kierownika Sekcji Epidemiologii, w tym odpowiadano dotyczyły.

Podczas bieżących kontroli sanitarnych otrzymywano informacje, że w szkołach znajdują się uczniowie pochodzący z Ukrainy w różnych grupach wiekowych. Na bieżąco prowadzono instruktaż postępowania oraz rozdawano ulotki informacyjne dotyczące szczepień również w języku ukraińskim.

W przypadku pojawienia się zachorowań na COVID-19 wśród pracowników i uczniów placówek oświatowych, Dyrektorzy tych placówek zwracali się do PSSE w Garwolinie z prośbą o wydanie opinii sanitarnych w celu zawieszenia zajęć lekcyjnych lub przejścia na tryb nauki zdalnej. PPIS w Garwolinie w 2022 r. wydał 126 opinii (w tym 2 negatywne) o zawieszeniu zajęć lub zdalnym nauczaniu, w tym:

- 2 opinie dla żłobków,
- 14 opinii dla przedszkoli,
- 110 opinii dla szkół w tym szkół podstawowych, ponadpodstawowych i szkół funkcjonujących przy placówkach całodobowych.

W zakresie nadzoru nad placówkami oświatowo-wychowawczymi oraz nadzoru nad placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży, Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Garwolinie prowadziła działania kontrolne i edukacyjne w związku przestrzeganiem wymagań i stosowaniem się do wytycznych MZ, MEiN i GIS w czasie epidemii, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego dla poszczególnych typów placówek. W związku z powyższym podczas każdej kontroli przeprowadzonej przez pracowników HDM w stałych placówkach nauczania i wychowania oraz w placówkach wypoczynku zwracano szczególną uwagę na stosowanie się do powyższych wytycznych, w tym sprawdzano posiadanie procedur zapobiegawczych związanych z COVID-19 oraz zwracano szczególną uwagę na zapewnienie w placówkach środków higieny osobistej, środków ochrony indywidualnej, środków do dezynfekcji rąk i powierzchni oraz bardzo częste wietrzenie pomieszczeń zarówno w okresie letnim jak też zimowym.

W czasie kontroli wypoczynku pozostawiano w placówkach wielotematyczne ulotki informacyjne dotyczące zagrożeń związanych ze stosowaniem środków psychoaktywnych, szkodliwości palenia tytoniu, zasadności stosowania antybiotyków, profilaktyki chorób zakaźnych, w tym odzwierzęcych chorób pasożytniczych człowieka oraz chorób odkleszczowych oraz profilaktyki HIV/AIDS, WZW typ A, wszawicy oraz materiały propagujące aktywność fizyczną i zasady prawidłowego odżywiania się.

Pracownicy Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży prowadzili także nadzór nad stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach i klasopracowniach chemicznych. W 2022 r. skontrolowano 26 klasopracowni chemicznych, w których oceniano realizację wymogów w ww. zakresie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

XII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA

1. Interwencje programowe.

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”</p> <p>Źródło: https://aids.gov.pl/</p>	<p>Ograniczanie zagrożeń i szkód zdrowotnych wynikających z epidemii HIV/AIDS i innych zakażeń przenoszonych drogą płciową.</p>	<p>Środowiska szkół podstawowych, ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Treści programowe zostały dostosowane do poszczególnych odbiorców.</p>	<p>Rozmowy informacyjne/ instruktażowe, poradnictwo, spotkania edukacyjne, dystrybucja materiałów informacyjnych, publikacje na stronie internetowej, stoiska z materiałami informacyjnymi oraz tematyczne wystawy w holu PSSE w Garwolinie.</p>	<p>2016</p>
<p>„Bieg po zdrowie”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/bieg-po-zdrowie-program-antytytoniowej-edukacji-zdrowotnej</p>	<p>Opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego.</p>	<p>Środowiska szkół podstawowych - uczniowie klas IV i ich rodzice, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Wizytacje. Dyskusja, wymiana doświadczeń, spostrzeżenia, refleksje i pomysły. Dystrybucja materiałów.</p>	<p>806</p>
<p>ARS, czyli jak dbać o miłość?</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/ars-czyli-jak-dbac-o-milosc--nowoczesna-edukacja-dla-mlodziezy-z-akresu-profilaktyki-uzaleznien</p>	<p>Ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.</p>	<p>Młodzież w wieku 15-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Pogadanka, wykład, film edukacyjny, prezentacja, rozmowy, projekty, praca w grupach z nauczycielami.</p>	<p>649</p>

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>„Skąd się biorą produkty ekologiczne” – ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli.</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/ska-d-sie-biora-produkty-ekologiczne--nowy-ogolnopolski-program-edukacyjny-dla-przedszkoli</p>	<p>Zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.</p>	<p>Dzieci w wieku 5-6 lat, rodzice dzieci, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Słowne: rozmowa, zagadki. Wzrokowe: oglądanie filmu, obserwacja. Czynnościowe: budowanie piramidy. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>2729</p>
<p>„Czyste powietrze wokół nas”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/czyste-powietrze-wokol-nas--program-edukacyjny-dla-przedszkolakow</p>	<p>Wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą w ich obecności papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.</p>	<p>Dzieci w wieku 5-6 lat, rodzice dzieci, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p>	<p>Wycieczka, piosenka, malowanki, zabawa/ praca zmysłów, zabawa relaksująca, rysunki, ćwiczenie asertywności. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów,</p>	<p>2789</p>
<p>„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/materialy-do-pobrania3</p>	<p>Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i wpływu wirusa HPV na jego powstawanie. Motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, projekcje filmu, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>2907</p>

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>„Zdrowe piersi są OK!”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/oksipz-zdrowe-piersi-sa-ok</p>	<p>Kształtowanie wśród dziewcząt nawyku pielęgnacji piersi i dbania o nie oraz popularyzacja tych nawyków wśród kobiet z ich najbliższego otoczenia.</p>	<p>Młodzieży w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, wizytacje, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>4194</p>
<p>„Znamie! Znam je?”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/oksipz-znamie-znam-je</p>	<p>Budowanie świadomości, odpowiedzialnych zachowań oraz prozdrowotnych postaw wśród młodzieży w obliczu nowotworu czerniaka.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Prezentacja, makieta, film, prelekcje, dyskusje, pokazy, analiza przypadków, samoobserwacja skóry, quiz, specjalistyczne wykłady online, porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja programowych materiałów</p>	<p>5356</p>
<p>„Podstępne WZW”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/oksipz-podstepne-wzw</p>	<p>Podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych oraz przeciwdziałanie chorobom zakaźnym.</p>	<p>Młodzież w wieku 16-19 lat w szkołach ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki.</p> <p>Inni odbiorcy programu po dostosowaniu treści i form przekazu.</p>	<p>Tematyczne filmy/ specjalistyczne wykłady, merytoryczna prezentacja, prelekcje, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>3168</p>
<p>„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami”</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/chron-sie-przed-kleszczami</p>	<p>Podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych oraz poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym. Uświadomienie wagi problemu ukąszeń przez kleszcze.</p>	<p>Środowiska przedszkolne, szkół podstawowych, rodzice dzieci uczestniczących w programie, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>Tematyczne filmy/, merytoryczna prezentacja, prelekcje, wykład interaktywny, dyskusja, wchodzenie w rolę, analizowanie i rozwiązywanie problemów, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	<p>10363</p>

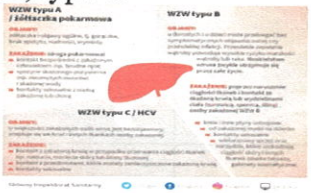

Nazwa interwencji programowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Trzymaj Formę!</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/gis/trzymaj-forme--program-educacyjny-o-zbilansowanym-odzywianiu-i-aktywnosci</p>	<p>Pogłębienie wiedzy o znaczeniu prawidłowo zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka,</p> <p>Kształtowanie postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią, jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną,</p> <p>Dostarczenie wiedzy o informacjach zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych i umiejętności korzystania z nich.</p>	<p>Uczniowie klas V – VIII szkół podstawowych.</p>	<p>Grupowe zajęcia aktywizujące na temat: aktywności fizycznej w codziennym życiu (nauka ćwiczeń i zachęcanie do innych form aktywności fizycznej) oraz zasad zdrowego odżywiania z zastosowaniem zbilansowanej diety. Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>3048</p>

2. Interwencje nieprogramowe.

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Światowy Dzień Zdrowia</p> <p>https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/swiatowy-dzien-zdrowia-2022</p>	<p>Program koncentruje się na wpływie klimatu na zdrowie ludzi oraz na działaniach, które należy podjąć, aby zatrzymać zmiany klimatyczne.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych.</p>	<p>5569</p>
<p>Światowy Dzień bez Tytoniu</p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-jaroslaw/swiatowy-dzien-bez-tytoniu---31-maja-2022-pod-haslem-zatrwanie-naszej-planety</p>	<p>Zwrócenie uwagi całego świata na powszechność palenia papierosów oraz jego negatywne skutki zdrowotne.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>820</p>
<p>Światowy Dzień Rzucania Palenia</p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-swidnica/swiatowy-dzien-rzucania-palenia-tytoniu---17-listopada-2022-r</p>	<p>Zwrócenie uwagi całego społeczeństwa globalnie i lokalnie na skutki palenia tytoniu, a w ostatnich latach również e-papierosów. Zachęcanie osób palących do zaprzestania palenia oraz zwrócenie uwagi na fakt, że osoby niepalące mają prawo do przebywania w przestrzeni publicznej wolnej od dymu tytoniowego.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, ekspozycje wizualne, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>820</p>
<p>Profilaktyka używania zastępczych środków psychoaktywnych</p> 	<p>Zwiększenie świadomości na temat rosnącego problemu stosowania zastępczych środków psychoaktywnych, szczególnie wśród młodzieży.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, spotkania edukacyjne, ekspozycja wizualna.</p>	<p>860</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Profilaktyka chorób układu pokarmowego (salmonellozy) oraz odzwierzęcych chorób człowieka (wścieklizny, toksokarozy, bąblowca wielojamowego)</p> 	<p>Pogłębianie wiedzy na temat chorób układu pokarmowego i krwionośnego.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów spotkania edukacyjne, ekspozycja wizualna.</p>	<p>1189</p>
<p>Profilaktyka zatruc grzybami</p> 	<p>Przypominanie zasad bezpiecznego grzybobrania. Przypomnienie o tragicznych skutkach zatruc grzybami.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Pogadanki, dystrybucja materiałów, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, spotkania edukacyjne.</p>	<p>1824</p>
<p>Profilaktyka zatruc pokarmowych</p> 	<p>Zgłębianie wiedzy na temat przechowywania żywności.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Spotkania edukacyjne, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych.</p>	<p>1189</p>
<p>Profilaktyka grypy</p> 	<p>Poszerzanie wiedzy na temat negatywnych skutków jakie niesie za sobą grypa i powikłania po chorobie. Promowanie szczepień ochronnych.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Spotkania edukacyjne, ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>3003</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Europejski Tydzień Szczepień i inne tematy związane z promocją szczepień</p> <p>Europejski Tydzień Szczepień</p> <p>Zapobiegaj! Chroń! Szczep</p> <p>https://szczepienia.pzh.gov.pl/dlugie-zycie-dla-wszystkich-to-haslo-tegorocznego-europejskiego-tygodnia-szczepien/</p>	<p>Koncentruje się na ochronie zdrowia ludzi w każdym wieku i o różnym pochodzeniu oraz przypomina o znaczeniu szczepionek na przestrzeni lat.</p>	<p>Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Ekspozycje wizualne, rozmowy instruktażowe, publikacje na stronie internetowej i portalach społecznościowych, dystrybucja materiałów.</p>	<p>2480</p>
<p>Europejski dzień wiedzy o antybiotykach</p> <p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach</p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-glogow/europejski-dzien-wiedzy-o-antybiotykach-2022</p>	<p>Ma na celu zwrócenie uwagi i podniesienie świadomości społeczeństwa jak poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego stanowi zjawisko narastania i rozprzestrzeniania się oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Publikacje na stronie internetowej PSSE Garwolin i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne. Szkolenie dla nauczycieli.</p>	<p>2106</p>
<p>Zapobieganie wszawicy</p> <p>WSZYSTKO o wszawicy</p> <p>WSZAWICA (PHEDICULOSIS)</p> <ul style="list-style-type: none"> to choroba pasożytująca na skórze głowy człowieka. wywołująca zmiany skórne. wszawica może przetrwać się każdemu i nie jest oznaką braku higieny! 	<p>Przypominanie i poszerzanie wiedzy na temat wszawicy. Propagowanie wiedzy na temat leczenia wszawicy.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Wizytacje, pogadanki, rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>1189</p>
<p>Bezpieczne Ferie</p> <p>Bezpieczne ferie zimowe</p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/ferie-zimowe-2023</p>	<p>Zwiększenie świadomości i uniknięcie negatywnych zdarzeń w czasie spędzania ferii zimowych.</p>	<p>Organizatorzy i uczestnicy wypoczynku podczas ferii zimowych, osoby korzystające z wypoczynku zimowego i zimowych atrakcji.</p>	<p>Wizytacje, porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>153</p>
<p>Bezpieczne Wakacje</p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-garwolin/bezpieczne-wakacje-w-powiecie-garwolinskim-pod-okiem-panstwowej-inspekcji-sanitarnej</p>	<p>Uwrażliwienie społeczeństwa na niebezpieczeństwa mogące zaistnieć podczas wakacyjnego wypoczynku.</p>	<p>Organizatorzy i uczestnicy wypoczynku podczas wakacji, osoby korzystające z wypoczynku i wakacyjnych atrakcji.</p>	<p>Wizytacje, porady/ rozmowy instruktażowe, dystrybucja materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie, informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>2055</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Edukacja w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19”</p> 	<p>Podnoszenie świadomości zagrożeń zdrowotnych wywołanych przez wirus SARS-CoV-2 COVID-19. Ciągłe kształtowanie nawyków higienicznych.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Ekspozycje wizualne. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>2439</p>
<p>Profilaktyka wad postawy i schorzeń układu kostnego u dzieci i młodzieży</p> <p><i>PROFILAKTYKA WAD POSTAWY</i></p> <p>https://www.gov.pl/web/psse-starogard-gdanski/profilaktyka-wad-postawy</p>	<p>Zwrócenie uwagi na narastający problem wad postawy wśród dzieci i młodzieży.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie Przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych h. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych.</p>	<p>1024</p>
<p>Profilaktyka wirusowego zapalenia wątroby typu A, typu B, typu C</p> 	<p>Ograniczanie i zapobieganie zakażeniom na wirusowe zapalenie wątroby typu A, B i C. Poszerzanie wiedzy dotyczącej profilaktyki zakażeń WZW typu A, B i C.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych h. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne.</p>	<p>1189</p>
<p>Afrykański pomór świń ASF</p> <p>https://samorzad.gov.pl/web/gm/ina-lutocin/ASF</p>	<p>Poszerzanie wiedzy dotyczącej ASF. Uświadomienie wagi problemu zakażeń ASF w powiecie garwolińskim oraz sąsiadujących powiatach.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych h, dzieci z przedszkola. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne, Rozmowy instruktażowe. Spotkania edukacyjne.</p>	<p>1394</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Bezpieczny Senior</p> <p>https://www.gov.pl/web/rodzina/start-kampanii-bezpieczny-senior-minister-malag-badzmy-solidarni</p>	<p>Podniesienie wiedzy seniorów w tematach: Zdrowie psychiczne, aktywność fizyczna, higiena, zdrowe żywienie, profilaktyka.</p>	<p>Seniorzy z powiatu garwolińskiego.</p>	<p>Powiatowy Dzień Seniora – spotkanie edukacyjne połączone z multimedialną prezentacją.</p>	<p>300</p>
<p>Edukacja w zakresie potrzeby kształtowania właściwych relacji rówieśniczych, a tym samym zapobieganie stanom apatii, depresji i przemocy</p> 	<p>Kształtowanie postaw komunikacji interpersonalnej i szacunku w grupie rówieśniczej oraz osób dorosłych.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dzieci z przedszkola. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Dystrybucja materiałów. Pogadanki. Informacje na stronie internetowej PSSE w Garwolinie i portalach społecznościowych. Ekspozycje wizualne, Rozmowy instruktażowe.</p>	<p>1338</p>
<p>Zbieranie danych dotyczących przestrzegania ustawy tytoniowej</p> <p>ZAKAZ PALENIA</p> <p>file:///C:/Users/annzeg/Downloads/NOWELIZACJA_USTAWY.pdf</p>	<p>Kontrola przestrzegania Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276, z późn. zm.)</p>	<p>Zakłady pracy, placówki oświatowe, podmioty lecznicze.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Sprawozdania.</p>	<p>744</p>
<p>Konkurs „Leśne inspiracje”</p> <p>https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/trwa-ix-edycja-wojewódzkiego-konkursu-fotograficznego-pt-lesne-inspiracje</p>	<p>Uwrażliwienie młodzieży na piękno przyrody poprzez fotografię.</p>	<p>Konkurs skierowany do uczniów szkół podstawowych z klas VI, VII i VIII w roku szkolnym 2022/2023</p>	<p>Popularyzacja konkursu w szkołach podstawowych.</p>	<p>63</p>

Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel programu/ Cel działania	Adresaci	Formy realizacji zadań programowych	Liczba odbiorców
<p>Kampania "Jasne jak słońce"</p> <p>https://wesharemedia.pl/portfolio/jasne-jak-slonce-kampania-spoeczna/</p>	<p>Profilaktyka nowotworów skóry spowodowanych nadmiernym nasłonecznieniem promieniami ultrafioletowymi. Zasady ochrony ciała przed szkodliwym promieniowaniem.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna. Spotkania edukacyjne.</p>	730
<p>EFSA Wybieraj Bezpieczną Żywność</p> <p>Źródło: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/efsa_pl</p>	<p>Podniesienie wiedzy na temat żywności. Zapoznanie z oznaczeniami żywności. Zwiększenie świadomości wyboru bezpiecznej i zdrowej żywności.</p>	<p>Środowiska szkół przedszkolnych, podstawowych, ponadpodstawowych, rodzice uczniów, Grono Pedagogiczne, pracownicy placówki. Środowiska podmiotów leczniczych. Treści programowe zostały dostosowane do poszczególnych odbiorców.</p>	<p>Tematyczne filmy/, merytoryczna prezentacja, pogadanki, prelekcje, wykład interaktywny, dyskusja, wchodzenie w rolę, analizowanie i rozwiązywanie problemów, rozmowy instruktażowe/ poradnictwo, dystrybucja tematycznych materiałów, tematyczna wystawa w PSSE w Garwolinie.</p>	7492
<p>Kampania #ŻyjDobrze</p> <p>Źródło: https://www.gov.pl/web/wsse-warszawa/zyjdobrze</p>	<p>Prozdrowotna kampania została zainicjowana, aby zachęcić kobiety i mężczyzn do wprowadzenia zmian na lepsze w swoim życiu po pandemii koronawirusa</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna. Spotkania edukacyjne. Wykorzystaniem wielu aktywizujących form przekazu na stoisku informacyjnym w czasie Dni Garwolina 2022.</p>	3386
<p>Zwiększenie świadomości w zakresie szkodliwości spożywania alkoholu</p> 	<p>Działania mające na celu podniesienie wiedzy i świadomości społecznych aspektów spożywania alkoholu.</p>	<p>Dyrektorzy i Grono Pedagogiczne wizytowanych placówek oświatowych. Klienci PSSE w Garwolinie. Odbiorcy treści publikowanych na stronie internetowej i portalach społecznościowych PSSE w Garwolinie.</p>	<p>Rozmowy instruktażowe. Dystrybucja materiałów. Ekspozycja wizualna.</p>	869

Powyższe działania prozdrowotne były kierowane do mieszkańców powiatu garwolińskiego w różnych grupach wiekowych poprzez: spotkania edukacyjne, prezentacje multimedialne, rozmowy instruktażowe, prelekcje, ekspozycje wizualne, stoiska informacyjne, stronę internetową, Twitter, Facebook oraz dystrybucję materiałów.

W 2022 r. ofertę edukacyjną zrealizowano w stosunku do ponad **82 tysięcy odbiorców** w powiecie garwolińskim.

Ważnym narzędziem w popularyzacji zagadnień o zdrowiu były tematyczne publikacje w mediach społecznościowych PSSE w Garwolinie, stronie internetowej, Twitter i Facebook.

XIII. WNIOSKI

1. W 2022 r. wydano łącznie 142 opinie sanitarne w zakresie zagadnień Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, co jest ilością porównywalną do roku 2021 w którym wydano 149 opinii, natomiast znacznie wzrosła ilość zakończonych inwestycji (w 2022 roku wydano 57 opinii dopuszczających do użytkowania, a w roku 2021 były 33 takie opinie).
2. Wzmożenie kontroli w zakładach żywienia zbiorowego w zakresie przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (w tym zanieczyszczeń wtórnych) oraz działań edukacyjnych podczas kontroli w związku ze wzrostem wpływających do PSSE w Garwolinie powiadomień w ramach systemu RASFF z powodu obecności pałeczek Salmonella w drobiu.
3. Potrzeba bieżących działań edukacyjnych podczas kontroli w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w zakresie przestrzegania zasad prawidłowego układania jadłospisów, gdyż w 2022 r. instruktaże przyniosły widoczne rezultaty.
4. Stale poprawiający się stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej. Wiele podmiotów dążyło do poprawy funkcjonalności i estetyki posiadanych pomieszczeń poprzez prowadzenie remontów i zapewnienie warunków zgodnych z wymaganiami określonymi w obowiązujących aktach prawnych.
5. Wszystkie skontrolowane szkoły i placówki na terenie powiatu garwolińskiego zapewniały w 2022 roku dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody w sanitariatach.
6. Na terenie powiatu garwolińskiego powstają nowe placówki oświatowo-wychowawcze.
7. Powstają nowe oraz modernizowane są istniejące bloki żywieniowe.
8. Następuje rozbudowa bazy dydaktycznej, powstają nowe obiekty sportowe, a istniejące są modernizowane.
9. Na terenie powiatu garwolińskiego w roku 2022 w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby uczestników wypoczynku letniego o 188 osób. Po rocznej przerwie z powodu pandemii organizowany był także wypoczynek zimowy, z którego skorzystało 131 uczestników.
10. Problemy zdrowotne zawarte w treściach programowych i działań nieprogramowych są bardzo ważne dla zdrowia mieszkańców powiatu garwolińskiego i wymagają stałej popularyzacji, uaktualniania, poszerzania grupy odbiorców oraz dalszego zaangażowania środowisk placówek oświatowych.
11. Na terenie powiatu garwolińskiego wzrasta liczba nowych zakładów pracy (12 nowych zakładów pracy objęto nadzorem).
12. Podczas kontroli w nadzorowanych zakładach pracy nie stwierdzono rażących uchybień sanitarno-higienicznych, które stwarzałyby zagrożenie dla zdrowia lub życia pracowników.
13. W porównaniu do roku ubiegłego w 2022 r. wzrosła o 6 liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
14. W 2022 r. wzrosła liczba zgłaszanych zatrucí środkami zastępczymi w stosunku do lat ubiegłych (3 zgłoszenia w 2022 r.).
15. Zwiększenie działań prowadzonych nad osobami uchylającymi się od obowiązku wykonania szczepień ochronnych.
16. Poszerzenie współpracy z Zespołami Kontroli Zakażeń Szpitalnych w walce z chorobami zakaźnymi a także sposobom zapobiegania ogniskom zakażeń szpitalnych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Garwolinie
Dorota Brojek